

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

Katedra ekonomických teorií

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Municipální financování a rozpočet

Vedoucí práce: doc. Ing. PhDr. Karel Šrédl, CSc.

Autor práce: Lenka Jelínková

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomických teorií

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jelínková Lenka

Podnikání a administrativa - k.s. Hradec Králové

Název práce

Municipální financování a rozpočet

Anglický název

Municipal finance and budget

Cíle práce

Cílem zpracování diplomové práce je identifikovat faktory, které ovlivňují tvorbu rozpočtu a rozpočtový proces obce, analyzovat hospodaření konkrétní obce a navrhnout případná řešení nedostatků.

Metodika

Pro finanční analýzu obce budou použity metody a nástroje finanční analýzy. Krátkodobé hodnocení hospodaření bude provedeno na základě rozboru příjmů, výdajů, výsledků hospodaření a ukazatelů dluhové služby. Rozbor bude proveden u obce s rozšířenou působností (Mimoň), a to za období 2008-2012.

Harmonogram zpracování

1. Zápočet LS / 2013: vyhledání a studium literatury
2. Zápočet ZS/ 2014: vypracování teoretické části
3. Zápočet LS/ 2014: vypracování analytické části a závěru

rozpočet, územní samospráva

60-80 stran

Klíčová slova

financování, územně samosprávný celek, rozpočet, rozpočtový proces, zadluženost, příspěvky, dotace

Doporučené zdroje informací

PEKOVÁ, J.: Veřejné finance, Praha: Aspi 2008

KUBÍČKOVÁ, D., OTRUSINOVÁ, M.: Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví: Praha: C.H.Beck, 2011

MÁČE, M.: Účetnictví a finanční řízení, Praha: Grada Publishing, 2013

KAŠPÁRKOVÁ, J., LORENC, J.: Rozpočtová skladba a účetnictví 2013 pro územní samosprávné celky, Polešovice: M Lordy s.r.o., 2013

PROKŮPKOVÁ, D., MORÁVEK, Z., MOCKOVČIAKOVÁ, A.: Příspěvkové organizace 2012-2013 Praha: Meritum, Wolters Kluwer ČR, a.s., 2012

PEKOVÁ, J.: Hospodaření a finance územní samosprávy, Praha: Management Press, 2004

Vedoucí práce

Šrédl Karel, doc. Ing. PhDr., CSc.

Termín odevzdání

březen 2014

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že svou diplomovou práci na téma „Municipální financování a rozpočet“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 20.března 2014

Lenka Jelínková

Poděkování:

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. PhDr. Karlu Šrédlovi, CSc. za odborné vedení, připomínky a rady, které mi poskytoval v průběhu zpracování této diplomové práce.

Poděkování za ochotu a spolupráci při poskytování potřebných informací a podkladů patří také zaměstnancům Městského úřadu v Mimoni.

Municipální financování a rozpočet

Municipal finance and budget

Souhrn

Předmětem diplomové práce „Municipální financování a rozpočet“ je zhodnocení jednotlivých položek příjmů a výdajů města s rozšířenou působností a jejich vývoj v období 2008 – 2012. První část je zaměřena na obecné vymezení územně samosprávného celku, jeho orgánů, způsobu financování, procesu rozpočtu a členění příjmů a výdajů dle rozpočtové skladby. V další části je charakterizováno město Mimoň a Městský úřad v Mimoni. Ve třetí části je provedena analýza jednotlivých příjmů a výdajů města ve sledovaném období 2008-2012. V závěru práce je provedeno vyhodnocení hospodaření a uvedena případná doporučení.

Summary

The subject of the thesis "Municipal Financing and Budget" is the assessment of individual items of revenue and expenditure of the city with extended powers and their development in 2008 - 2012. The first part focuses on the general definition of a local government unit, its organs, the method of financing the budget process and the breakdown of revenues and expenditures by budget structure. In another part of the city is characterized by a Municipality of Mimoň. In the third part is an analysis of individual income and expenditure cities in the period 2008- 2012. V conclusion is an evaluation of management and indicate possible recommendations.

Klíčová slova: financování, územně samosprávný celek, rozpočet, rozpočtový proces, zadluženost, dotace, příjmy, výdaje, daně

Keywords: finance, municipality, budget, budget process, indebtedness, grant, revenue, expenditure, taxes

Obsah

1	ÚVOD	11
2	CÍL PRÁCE A METODIKA.....	13
2.1	Cíl práce	13
2.2	Metodika zpracování	13
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	15
3.1	Územně samosprávný celek, obec	15
3.1.1	Právní vymezení obce	15
3.1.2	Orgány obce	18
3.1.3	Financování obce	19
3.2	Rozpočet obce	20
3.3	Rozpočtový proces	22
3.4	Členění příjmů a výdajů obce	23
3.4.1	Příjmy rozpočtu obce	25
3.4.2	Výdaje rozpočtu obce	32
3.5	Rozpočtová skladba	34
4	PRAKTICKÁ ČÁST	38
4.1	Základní informace o městě	38
4.1.1	Znak města	38
4.1.2	Prapor města	39
4.1.3	Historie města	39
4.1.4	Současnost	41
4.1.5	Městský úřad	45
4.1.6	Organizace zřizované Městem Mimoň	51
4.2	Analýza rozpočtu města Mimoň	53

4.2.1	Analýza příjmů	54
4.2.2	Analýza výdajů	63
4.2.3	Financování.....	68
4.2.4	Zadluženost a dluhová služba	68
4.2.5	Saldo rozpočtu, financování běžných potřeb města.....	71
4.3	Rozpočtový výhled 2013 – 2016.....	73
5	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A DOPORUČENÍ.....	75
5.1	Plnění rozpočtů 2008 - 2012	75
5.2	Shrnutí	77
6	ZÁVĚR	79
7	SEZNAM LITERATURY	82
8	PŘÍLOHY	84

Seznam tabulek

Tabulka 1: Souhrnné údaje o dluhu obcí v ČR v letech 2008-2012 v mld. Kč	32
Tabulka 2: Počet obyvatel k 31.12.....	43
Tabulka 3: Míra nezaměstnanosti %.....	44
Tabulka 4: Průměrné mzdy v Libereckém kraji a ČR	44
Tabulka 5: Přehled rozpočtů v jednotlivých letech 2008-2012	53
Tabulka 6: Příjmy na 1 obyvatele v období 2008 - 2012.....	54
Tabulka 7: Daňové příjmy v období 2008 - 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč.....	55
Tabulka 8: Členění daňových příjmů v tis. Kč	56
Tabulka 9: Nedaňové příjmy v období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč	58
Tabulka 10: Kapitálové příjmy v období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč.....	58
Tabulka 11: Členění kapitálových příjmů v tis. Kč	59
Tabulka 12: Dotace v období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč.....	60
Tabulka 13: Členění dotací	61
Tabulka 14: Přehled přijatých investičních dotací v období 2008 – 2012 v tis. Kč.....	61
Tabulka 15: Výdaje za období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč	63
Tabulka 16: Členění výdajů v tis. Kč	64
Tabulka 17: Kapitálové výdaje v období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč	66
Tabulka 18: Běžné výdaje v období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč.....	66
Tabulka 19: Financování v období 2008 – 2012 v tis. Kč.....	68
Tabulka 20: Ukazatel dluhové služby k 31.12.2012.....	69
Tabulka 21: Přehled úvěrů k 31.12.2012.....	70
Tabulka 22: Provozní hospodářský výsledek v tis. Kč.....	71
Tabulka 23: Hospodářský výsledek v období 2008 – 2012 v tis. Kč	72
Tabulka 24: Rozpočtový výhled pro období 2013 – 2016 v tis. Kč.....	74

Seznam obrázků a grafů:

Obrázek 1: Schéma průběhu sestavování , schvalování a plnění rozpočtu.....	23
Obrázek 2: Schéma běžného rozpočtu.....	23
Obrázek 3: Schéma kapitálového rozpočtu	24
Obrázek 4: Schéma příjmů rozpočtu obce.....	25
Obrázek 5: Schéma rozpočtového určení daní k 31.12.2012	27

Obrázek 6: Příklad druhové klasifikace příjmů	35
Obrázek 7: Příklad funkční klasifikace výdajů	36
Obrázek 8: Přehled hlavních výdajových oblastí z rozpočtu obcí.....	37
Obrázek 9: Plánek města Mimoň.....	38
Obrázek 10: Historický střed města.....	40
Obrázek 11: Současný střed města	43
Obrázek 12: Organizační schéma Městského úřadu Mimoň	47
Obrázek 13: Služební automobil Městské policie Mimoň.....	52
Obrázek 14: Graf celkových příjmů a výdajů v období 2008 – 2012 v tis. Kč	53
Obrázek 15: Graf vývoje příjmů v letech 2008 – 2012 v tis. Kč.....	55
Obrázek 16: Členění daňových příjmů v tis. Kč.....	57
Obrázek 17: Přehled kapitálových příjmů v tis. Kč.....	60
Obrázek 18: Podíl investičních a neinvestičních dotací v tis. Kč.....	63
Obrázek 19: Celkové výdaje za období 2008-2012 v tis. Kč	64
Obrázek 20: Přehled běžných a kapitálových výdajů v tis. Kč	65
Obrázek 21: Běžné výdaje v tis. Kč za období 2008 - 2012.....	67
Obrázek 22: Přehled hospodářských výsledků v jednotlivých letech v tis. Kč	73
Obrázek 23: Schválený rozpočet 2008 – 2012 v tis. Kč.....	75
Obrázek 24: Upravený rozpočet v letech 2008 – 2012 v tis. Kč	75
Obrázek 25: Skutečné čerpání v letech 2008 – 2012 v tis. Kč	76

1 ÚVOD

Hodnocení finanční situace územně samosprávných celků je v posledních letech velmi diskutovaným tématem, zejména v konkrétní obci nebo kraji. Diplomová práce zkoumá financování, rozpočtové hospodaření, příjmy, výdaje, financování a zadluženost města Mimoň.

Do roku 1990 nebylo těchto analýz vůbec třeba, neboť možnosti představitelů národních výborů ovlivňovat rozpočty obcí byly velmi malé. Jediné příjmy tvořily dotace ze státního rozpočtu a o výdajích a jejich struktuře se rozhodovalo na centrální úrovni. Teprve přijetím ústavního zákona v roce 1990, kterým se mění a doplňuje zákon č. 100/1960 Sb. Ústava Československé socialistické republiky a schválením zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, který byl novelizován zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, se i obce stávají základem místní samosprávy. Místo dosud fungujících národních výborů si obce zpět získaly svůj právní status, demokratickou legitimitu a právo spravovat své záležitosti. Byl jim také navrácen majetek a tím i přenesena odpovědnost za jeho spravování. Došlo k decentralizaci státní moci. Zatímco zákon z roku 1990 definoval obec jako územní celek, zákon z roku 2000 jako územní samosprávné společenství občanů, tvořící územní celek. Postavení Prahy jako obce je upraveno samostatným zákonem.

Zákon o rozpočtovém určení daní, který byl zaveden v roce 1993, ještě více posílil ekonomickou samostatnost územních samospráv tím, že zaručil obcím podíl z některých daní vybíraných státem a stanovil daně, jejichž výlučným příjemcem budou rozpočty územně samosprávných celků. Spolu s nárůstem zdrojů, ke kterému dochází, rostou i nároky na výdaje, a to včetně investičních prostředků, nezbytných pro výstavbu, rekonstrukci a obnovu infrastruktury, nemovitého i movitého majetku, včetně jeho údržby.

Hlavním úkolem každé obce je sestavování a schvalování rozpočtu. Rozpočet je základním nástrojem řízení, který slouží k realizaci volebních programů jednotlivých zvolených stran. Zároveň obec musí pomocí rozpočtu zabezpečit financování svých potřeb a úkolů. Rozpočet města je zpracováván v souladu s platnou rozpočtovou skladbou. Skládá se z příjmů, výdajů a financování. Obecní rozpočty jsou úzce spjaty se státním rozpočtem prostřednictvím daňových příjmů a dotací, ale i s rozpočty krajů, případně mikroregionů. Tvorba rozpočtu má dlouhodobější charakter a představuje aktivitu pro všechny orgány města. Každý orgán se zabývá některou částí tvorby a plnění rozpočtu. Jde především o činnosti spojené s přípravou a sestavením návrhu rozpočtu obce, které vykonávají zejména

zaměstnanci městského úřadu. Poté následuje jeho projednání, schválení, kontrola plnění během rozpočtového období, případně provedení rozpočtových opatření. Závěrečnou činností je schválení závěrečného účtu města.

Vzhledem k významu, který rozpočet má nejen pro představitele obce, ale také pro její občany, ukládá legislativa zveřejnění návrhu rozpočtu před schválením, a to nejméně po dobu 15-ti dnů. Rozpočet by měl být sestaven takovou formou, aby umožnil rychlou a přehlednou identifikaci jednotlivých cílů obce.

Na základě výše uvedených údajů se autor pokusí zhodnotit v rámci této diplomové práce podrobnější rozčlenění příjmů a výdajů města Mimoně ve sledovaném období 2008 až 2012.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 Cíl práce

Finanční situace úzce souvisí s kvalitativní stránkou obce. Při posuzování „kvality“ obce se posuzuje infrastrukturní zázemí, hospodářské zaměření, kvalita služeb v oblasti školství, zdravotnictví, zajišťování veřejných statků. A právě tyto faktory jsou ovlivňovány finanční situací obce, neboť tyto aspekty se promítají do situace municipality v oblasti rozpočtového určení daní.

Základní nástrojem finančního řízení obce je rozpočet. Dílčím cílem této diplomové práce je identifikovat faktory, které ovlivňují tvorbu rozpočtu a rozpočtový proces obce a analyzovat hospodaření města Mimoň. Zkoumané pětileté období je v rozmezí let 2008 až 2012. Hlavním cílem je upozornit na nedostatky a navrhnout případná opatření.

2.2 Metodika zpracování

Diplomová práce „Municipální financování a rozpočet“ je rozdělena do sedmi kapitol, včetně seznamu literatury.

První kapitolu této práce tvoří úvod, který vymezuje řešenou problematiku. V další kapitole je uveden cíl a metodika zpracování. Teoretická část práce je obsažena ve třetí kapitole a využívá popisu a práce s literaturou. Čtvrtá kapitola je tvořena praktickou částí, ve které jsou uplatňovány poznatky získané studiem literatury a informací poskytnutých městem Mimoň. Získané údaje jsou statisticky zpracovány řetězovými indexy, které určují pokles nebo nárůst sledovaných hodnot ve vztahu k předcházejícímu roku. Použity jsou i bazické indexy, které určují změnu sledovaných hodnot ve vztahu k základnímu období, kterým byl stanoven rok 2008. V neposlední řadě jsou použity výpočty procentuálních podílů na celkových příjmech nebo výdajích.

V diplomové práci jsou využívány primární i sekundární informace. Kromě uvedené literatury byly využity i internetové zdroje, odborné časopisy a platné legislativní předpisy. Pro získání primárních dat byly vedeny neformální rozhovory s jednotlivými pracovníky finančního odboru Městského úřadu v Mimoně, se členy zastupitelstva a rady a také proběhla osobní účast na jednáních finančního výboru. Také byly využity informace z poskytnutých dokumentů města Mimoň. Hlavní informace pro praktickou část byly získány z Výročních zpráv města Mimoň, účetních výkazů za sledované období a

v neposlední řadě bylo čerpáno ze schválených závěrečných účtů města. Veškeré dokumenty města Mimoně, ze kterých byly využity informace, jsou uvedené v seznamu literatury.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 Územně samosprávný celek, obec

3.1.1 Právní vymezení obce

Současná společnost je celek s bohatou vnitřní strukturou. Základní jednotky tvoří rodiny, domácnosti, společenské a zájmové organizace a vedle nich stojí společenství uspořádané územně.

Územně samosprávný celek je územní společenství občanů, kteří mají právo na samosprávu. Je tedy veřejnoprávní korporací (sdružením osob žijících na daném území), právnickou osobou, která je definována územní jednotkou. Ústava České republiky jmenuje základní územně samosprávné celky, jimiž jsou obce, a vyšší územně samosprávné celky, což podle původního znění ústavy mohly být země nebo kraje, ústavní zákon č. 176/2001 Sb., to pak upřesnil na kraje. Na všechny tyto územní části přenáší stát určité okruhy přenesené působnosti, kterou vykonávají, kromě své vlastní samostatné působnosti. Současné postavení a charakter územní samosprávy jsou odvozeny od Ústavy České republiky.¹ Ústava také zaručuje, že obec je spravována zastupitelstvem. Základní právní úpravou se vedle Ústavy stal zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, který ustanovil právní subjektivitu obcí, pojmenoval obec jako základní územně samosprávné společenství občanů na územním celku, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací vystupující v právních vztazích svým jménem, nesoucí odpovědnosti z těchto vztahů vyplývající a mající vlastní majetek. Dále v tomto zákoně byla stanovena pravidla pro získávání vlastních příjmů obcí a nakládání s finančními prostředky jejich vlastních rozpočtů.²

Místní správa je součástí veřejné správy České republiky, která je nejbližší svým občanům a má tudíž nejužší vztahy s veřejností, a to nejen v místních záležitostech, ale i v záležitostech poskytování veřejných služeb, např. soudnictví, školství, zdravotnictví, bezpečnost, doprava, kde je obvykle prvním zprostředkovatelem kontaktu mezi občany a státem.

¹ Zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů*

² Zákon č. 128/2000 Sb., *o obcích, ve znění pozdějších předpisů*

Obce mohou k plnění svých úkolů zřizovat organizační složky, které nemají právní subjektivitu, hospodaří jménem zřizovatele a nejsou účetními jednotkami. Příjmy a výdaje organizačních složek jsou součástí rozpočtu zřizovatele.

Pro zpravidla neziskové činnosti může obec zřizovat příspěvkové organizace, které jsou samostatným právním subjektem a také účetní jednotkou se svým vlastním rozpočtem.

V neposlední řadě však mohou obce zakládat i obchodní společnosti a obecně prospěšné společnosti.

Územně samosprávné celky rozhodují jednak o záležitostech, které jsou v jejich samostatné působnosti, ale také vykonávají správní činnost, kterou na ně deleguje stát v rámci přenesené působnosti.

Samostatná působnost vyjadřuje právo na samosprávu záležitostí, které jsou v zájmu obce a jeho občanů, pokud nejsou ze zákona svěřeny státu, krajům nebo pokud nepatří do přenesené působnosti. Rozsah samostatné působnosti může být omezen pouze v případě, že to vyžaduje ochrana zákona a to pouze způsobem, který stanovuje zákon.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích charakterizuje tento druh působnosti výčtem nejdůležitějších úkolů v této oblasti, především prostřednictvím pravomocí rady obce a zastupitelstva obce, s výjimkou vydávání nařízení obce a dále jako péči v územním obvodu obce v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o komplexní územní rozvoj, zejména o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče, uspokojování potřeby ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Do samostatné působnosti obce lze zahrnout hospodaření obce, sestavování rozpočtu obce a s tím související závěrečný účet obce, zřizování peněžních fondů, zřizování příspěvkových organizací a organizačních složek, rozvoj územního obvodu obce. V rámci pravomocí při výkonu samostatné působnosti je třeba poukázat na vydávání obecně závazných vyhlášek, oprávnění k ukládání pokut právníckým osobám např. za

neudržování čistoty užívané nemovitosti a stejně tak za nedodržování vydaných vyhlášek při výkonu podnikatelské činnosti.³

Velmi výrazným oprávněním obce v rámci její samostatné působnosti je oprávnění zřídit obecní policii.

Přenesenou působnost vykonává obec ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, v základním rozsahu a pro svůj správní obvod, který je totožný s územním obvodem obce. Orgány obce musí výkon přenesené působnosti řádně zabezpečit, neboť občané mají právo na fungující veřejnou správu, zejména pokud jde o realizaci jejich práv. Obce jsou rozčleněny podle míry státní správy, která je na ně přenesena. Rozlišujeme obce s přenesenou působností, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností.

V rámci výkonu přenesené působnosti obce vykonávají tyto činnosti:

- ✓ vydávají nařízení obce
- ✓ rozhodují o místních a účelových komunikacích
- ✓ projednávají přestupky
- ✓ jsou vodoprávním úřadem a spravují drobné toky
- ✓ jsou orgánem ochrany přírody a ochrany ovzduší

Obce s pověřeným obecním úřadem mají oprávnění:

- ✓ rozhodovat ve správním řízení o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech osob pokud zvláštní zákon nestanoví jinak
- ✓ rozhodovat o poskytování peněžité a věcné dávky nebo půjčky
- ✓ zajišťovat volby do Parlamentu ČR, do zastupitelstev a do Evropského parlamentu
- ✓ jsou vodoprávním úřadem a povolují odběr a nakládání s vodami
- ✓ jsou orgánem ochrany přírody
- ✓ jsou orgánem ochrany zemědělského půdního fondu

Obce s rozšířenou působností se jedná o tyto kompetence:

- ✓ evidence obyvatel, vedení registru obyvatel

³ PEKOVÁ, J., *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 17

- ✓ vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů
- ✓ vydávání řidičských průkazů
- ✓ vodoprávní řízení a vydávání souhlasu k vodním stavbám
- ✓ živnostenský úřad
- ✓ vykonávání státní správy lesy
- ✓ rozhodování na úseku myslivosti a rybářství
- ✓ doprava a silniční hospodářství pro silnice II. a III. třídy
- ✓ dávky a sociální služby
- ✓ sociálně právní ochrana dětí
- ✓ péče o staré a zdravotně postižené
- ✓ péče o nepřízpůsobivé občany⁴

3.1.2 Orgány obce

Nejvyšším orgánem obce je **zastupitelstvo**, jehož složení závisí na výsledku komunálních voleb. Počet členů se odvíjí od počtu obyvatel. Zastupitelstvo města Mimoň má v současném volebním období 17 členů. Rozhoduje ve věcech samostatné působnosti obce, je svoláváno nejméně jednou za tři měsíce. Občané se mají právo vyjadřovat k projednávaným věcem na jednání zastupitelstva, které je veřejné. Ke schválení navrhovaných usnesení je potřeba nadpoloviční většina hlasů. Činnosti a pravomoci zastupitelstva jsou dány zákonem o obcích, jejich výčet je obsáhlý. Pro představu uvádím alespoň pár příkladů. Nejdůležitější je dle mého názoru oblast hospodaření, kde jde především o schvalování rozpočtu, rozpočtového provizoria, rozpočtových opatření a závěrečného účtu obce, dále o přijetých a poskytnutých úvěrech či půjčkách, uzavírání smluv o poskytnutí dotace.

V dalších oblastech je zahrnut prodej nemovitostí, schvalování obecně závazných vyhlášek, strategických plánů rozvoje, územního plánu, zřizování, rušení nebo sloučení příspěvkových organizací a organizačních složek obce, volba starosty, místostarosty a členů rady.

Zastupitelstvo obce zřizuje **výbory**. Zákon ukládá zřídit finanční výbor a kontrolní výbor. Jak z názvu vyplývá, finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Kontrolní výbor má v kompetenci kontrolu plnění usnesení

⁴ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů*, s. 31

zastupitelstva a rady obce a dodržování právních předpisů v oblasti samosprávy. Výbory, zřízené ve městě Mimoň mají 5 členů.

Dalším voleným orgánem je **rada** obce. Její jednání jsou neveřejná. V čele rady je starosta. V obci, která má počet zastupitelů menší než 15 se rada nevolí. Tomuto orgánu je vymezeno zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, rozhodovat o uzavření a ukončení nájemních smluv, vykonávat funkci zakladatele nebo zřizovatele, schvalovat organizační řád obecního úřadu, jmenovat a odvolávat vedoucí odborů úřadu, připravovat materiály pro jednání zastupitelstva.

Obci navenek zastupuje **starosta**. Je uznáván jako statutární orgán, ale úkony, které podléhají schválení zastupitelstva či rady obce, může učinit až po jejich schválení. V případě jeho nepřítomnosti ho zastupuje místostarosta.

Starosta, místostarosta, tajemník a zaměstnanci tvoří **obecní úřad**. Ten vykonává administrativně organizační činnosti, které mají souvislost s výkonem samosprávy a přenesené působnosti. Obecní úřad řídí starosta za pomoci tajemníka, který je v zaměstnaneckém poměru.⁵

3.1.3 *Financování obce*

Obec jako nestátní subjekt je na státu nezávislá. Nicméně prostřednictvím legislativy stát ovlivňuje postavení, funkci i hospodaření územní samosprávy. Hospodaření obce je kontrolováno státem a musí dodržovat fiskální disciplínu. Fiskální pravidla zahrnují:

- pravidla pro dosažení cílů stabilizační fiskální politiky státu
- transparentní účetnictví a výkaznictví
- požadavek dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu
- hospodaření podle ročního rozpočtu, sestavování rozpočtového výhledu a vzájemná provázanost
- daňová omezení
- výdajová omezení, odpovědnost za krytí výdajů
- regulace zadluženosti územní samosprávy
- monitorování hospodaření územní samosprávy, možnost sankcí ze strany státu
- přímá kontrola státem v určitých případech

⁵ PEKOVÁ, J., *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 355-357

Základem finančního systému na municipální úrovni je územní rozpočet. Vedle rozpočtu však může územní samospráva vytvářet mimorozpočtové fondy, jejichž využití je v její kompetenci. Finanční systém územní samosprávy je vymezen různými finančními principy.

Hlavním principem je **hospodaření podle ročního rozpočtu**. Případnému rozměňování finančních prostředků zabraňuje **omezené vytváření mimorozpočtových fondů**. Optimální přiřazení příjmů a výdajů územním rozpočtům ovlivňuje míru **samofinancování** i míru **finanční soběstačnosti**, která je dána poměrem vlastních příjmů k celkovým příjmům rozpočtu obce. Posilování postavení územní samosprávy vyžaduje vymezení některých druhů daní a podílů na celostátních daních, jejichž výši může bezprostředně ovlivňovat. Z toho vyplývá, že územní samosprávy musí mít určitý stupeň **autonomie**, aby mohly rozhodovat o lokálních veřejných statcích v souladu se zájmy a preferencemi svých obyvatel. Za tato svá rozhodnutí však musí nést plnou **odpovědnost**. V našem státě jsou obce chudší a bohatší, proto je důležitý princip **solidarity, distribuční spravedlnost a slušnost** v přerozdělovacích vztazích mezi státem a územní samosprávou.

Každý občan je pro svou obec zároveň jejím daňovým poplatníkem, kterého by mělo zajímat jaké veřejné statky jsou pro něj obcí zajišťovány a zda jsou efektivně využívány finanční prostředky obce. Finanční systém územní samosprávy musí splňovat podmínky **průhlednosti, jednoduchosti a snadné pochopitelnosti** pro všechny. Jak uvádí Peková, územní samospráva nemůže být zcela finančně nezávislá na státu, neboť stát poskytuje značnou část finančních zdrojů a musí mít tedy možnost určité kontroly. K tomu nepřímo využívá **dotací systém**.

Jednotlivé principy finančního systému spolu úzce souvisí, ale svou roli při intenzitě působení hraje řada faktorů, zejména různé postavení úrovně územní samosprávy.⁶

3.2 Rozpočet obce

„Rozpočet územního samosprávného celku a svazku obcí je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti územního samosprávného celku a svazku obcí“.⁷

Dle Provazníkové je rozpočet ÚSC označován jako decentralizovaný peněžní fond, ve kterém jsou soustředěny jak příjmy obce získané z veřejné rozpočtové soustavy, tak příjmy z vlastních činností. Územně samosprávný celek je rozděluje a používá na

⁶ PEKOVÁ, J., *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 209-211

⁷ Zákon č. 250/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů*

financování veřejných a smíšených statků prostřednictvím veřejného sektoru územní samosprávy nebo soukromého sektoru.

Rozpočet lze chápat jako důležitý nástroj zabezpečení a financování municipální politiky, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje. Je vytvářen, rozdělován a používán s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování. Na příslušném příjmovém a výdajovém účtu však nikdy není stav rozpočtovaných příjmů a výdajů, jelikož rozpočet je toková veličina a z příjmů jsou plynule hrazeny výdaje. Z tohoto vyplývá, že rozpočet je toková veličina.⁸

Na rozpočet můžeme pohlížet třemi pohledy. První z nich chápe rozpočet jako bilanci, zahrnující veškeré příjmy a výdaje za příslušné rozpočtové období, které je v České republice shodné s kalendářním rokem. Pokud se příjmy a výdaje v jednom období rovnají, jde o vyrovnaný rozpočet. To se však ve většině případů nepodaří. Větší příjmy než výdaje znamenají přebytek rozpočtu, který lze použít v dalších letech. Opačný případ nazýváme deficitem, nebo-li schodkem. V tomto případě musí obec použít buď prostředky z přebytků minulých let, nebo je získat na kapitálovém trhu. Nejčastějším případem je prodej majetku obce, či přijetí úvěru.

Hospodaření obce lze charakterizovat tímto vztahem:

$$F1 + P - V = F2$$

F1 – stav peněžních prostředků na počátku období

P – příjmy

V – výdaje

F2 – stav peněžních prostředků na konci období.

Druhý pohled nazývá rozpočet finančním plánem, který má zajistit solventnost obce. Té lze docílit tím, že obec připouští pouze výdaje kryté očekávanými příjmy, existujícími rezervami, případně půjčkami, které lze získat a splatit. Z výše uvedeného vyplývá, že obec velmi často nedokáže vytvořit dostatečný objem příjmů, aby byla schopna financovat veškeré své záměry a cíle. Tuto situaci lze nazvat tzv. rozpočtovým omezením.

⁸ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování obcí, měst a regionů*, s.57

Třetí funkce rozpočtu ho považuje za nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky. V rámci této funkce se stanoví priority v poskytování veřejných statků a služeb, v zaměření činností obce během rozpočtového období, rozhoduje se o úrovni zdanění a výši poplatků. Tato funkce rozpočtu také poskytuje úplné informace o finanční situaci a plánech obce, které slouží jako základ pro měření efektivnosti operací obce.

Z tohoto důvodu je rozpočet obce nejdůležitější, nejsledovanější a zároveň nejdiskutovanější oblastí při schvalování v zastupitelstvu.

Rozpočet obce má tři roviny:

- ✓ rozhodovací – rozhoduje se o tom, čeho chce obec dosáhnout. Umísťuje zdroje mezi jednotlivé výdaje na různé druhy služeb, statků a investic
- ✓ řídicí – alokace zdrojů mezi jednotlivé organizační jednotky obce, aby byly schopny zajistit požadované výstupy
- ✓ kontrolní – legalizace toho, kolik finančních prostředků územní celek získá a vydá, dále stanovení toho, kdo může peníze vydávat, v jaké výši a na jaký účel.⁹

3.3 Rozpočtový proces

Souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření municipality v daném rozpočtovém období. Lze chápat jako **rozpočtový proces**. Tyto činnosti probíhají zpravidla v delším časovém úseku než je rozpočtové období a představují činnosti nejen pro orgány volené, ale i pro orgány výkonné.

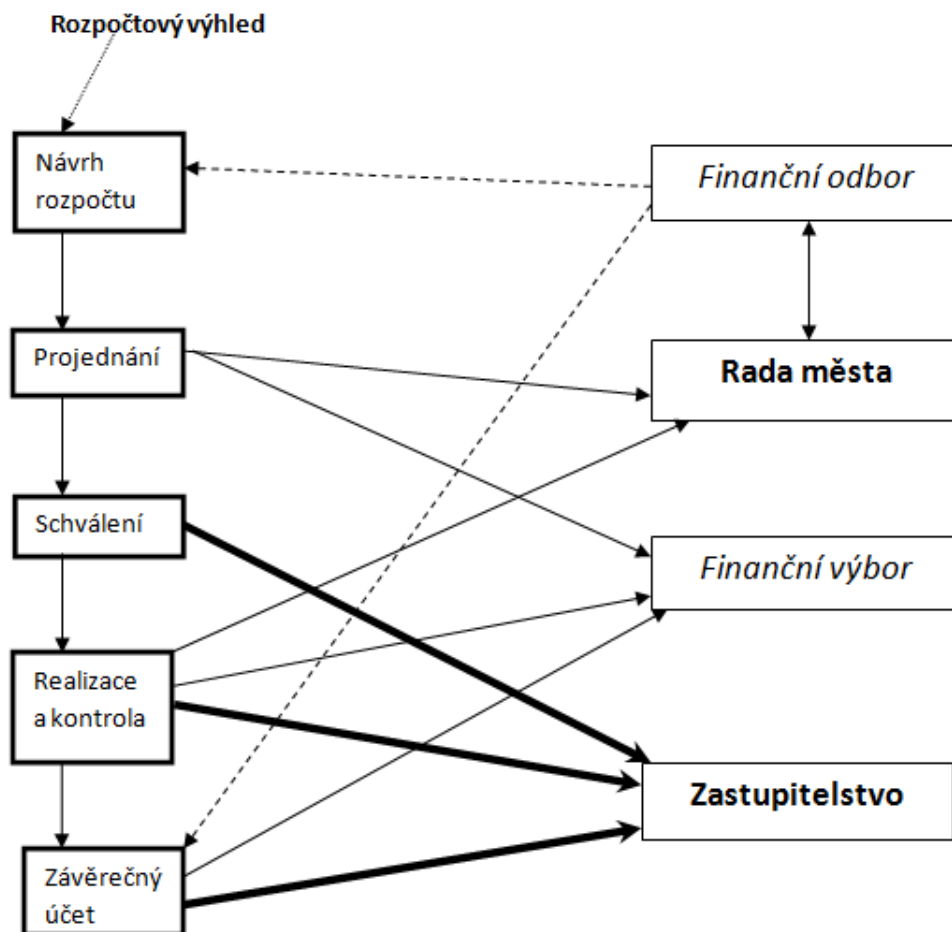
Etapy rozpočtového procesu:

- sestavení návrhu územního rozpočtu
- projednání a schválení návrhu rozpočtu poradním a poté voleným orgánem
- plnění rozpočtu a případné změny rozpočtu
- průběžná kontrola plnění rozpočtu
- sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění rozpočtu, projednání a následná kontrola¹⁰

⁹ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování obcí, měst a regionů*, s.59

¹⁰ PEKOVÁ, J., *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 212

Obrázek 1: Schéma průběhu sestavování , schvalování a plnění rozpočtu

3.4 Členění příjmů a výdajů obce

Obec třídí své příjmy a výdaje podle rozpočtové sklady, která je závazná a rozděluje rozpočet na běžnou a kapitálovou část. ¹¹

Obrázek 2: Schéma běžného rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> • daňové 	- všeobecné veřejné služby (veřejná

¹¹ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování obcí, měst a regionů*, s.67

<ul style="list-style-type: none"> - svěřené daně - sdílené daně - místní daně - správní poplatky (daně) 	<ul style="list-style-type: none"> správa apod.) - veřejný pořádek (policie, hasiči apod.) - vzdělání - péče o zdraví - bydlení
<ul style="list-style-type: none"> • nedaňové <ul style="list-style-type: none"> - uživatelské poplatky za služby - příjmy z pronájmu majetku - příjmy od vlastních neziskových organizací - zisky z podnikání - ostatní 	<ul style="list-style-type: none"> - komunální služby - na podnikání - ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty apod.) - placené úroky - běžné dotace jiným rozpočtům
<ul style="list-style-type: none"> • přijaté transfery <ul style="list-style-type: none"> - běžné dotace ze státního rozpočtu - běžné dotace ze státních fondů - od územních rozpočtů - ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary, sankce apod.) 	
(Saldo – přebytek)	(Saldo – schodek)

Zdroj: Žehrová, Pfeiferová (2010, s. 42)

Obrázek 3: Schéma kapitálového rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> - z prodeje majetku - kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy - příjmy z půjček apod. - příjmy z emise vlastních obligací - přebytek běžného rozpočtu - dary na investice apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - na investice - kapitálové dotace jiným rozpočtům - na nákup obligací, akcií - poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky - splátky dříve přijatých půjček - krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: Žehrová, Pfeiferová (2010, s. 42)

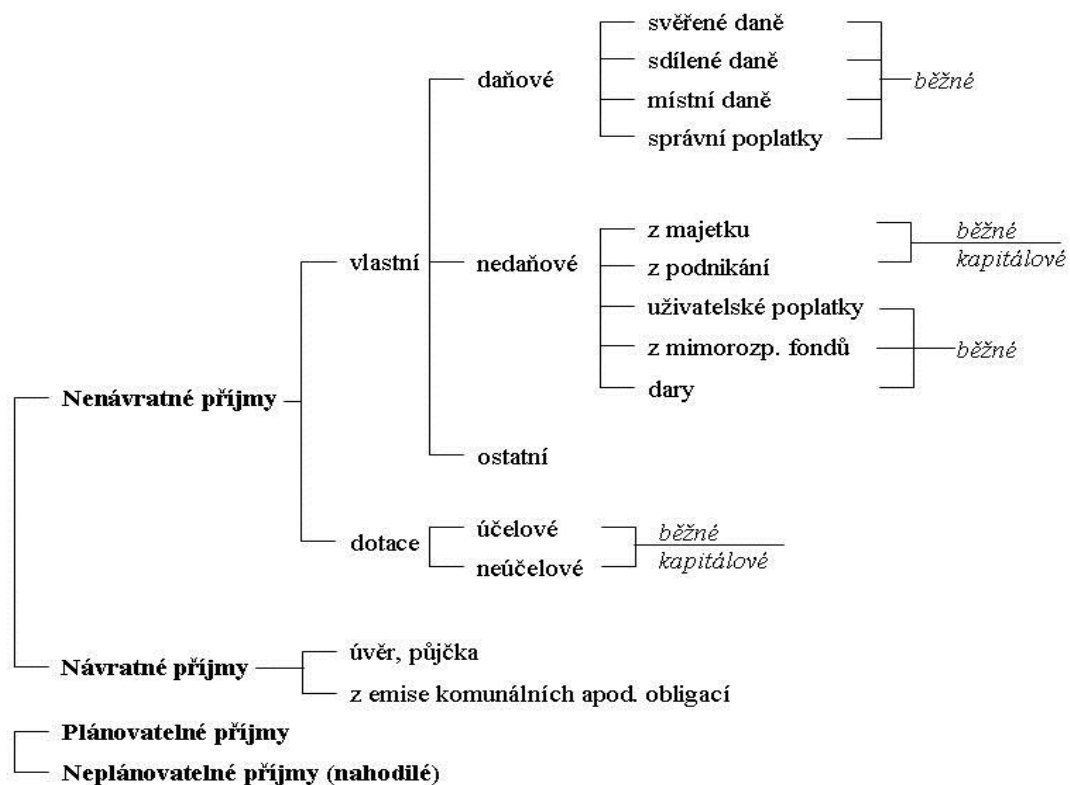
Běžná část rozpočtu je tvořena příjmy a výdaji, které se pravidelně každoročně opakují, vztahují se k rozpočtovému roku a obec je může plánovat. Běžné příjmy a výdaje zahrnují i nahodilé, tedy neopakující se příjmy a výdaje. Tato část rozpočtu by měla být sestavována jako vyrovnaná, nebo přebytková. Případný schodkový rozpočet bývá způsoben nezodpovědným či špatným hospodařením subjektu územní samosprávy.

Kapitálová část rozpočtu zahrnuje příjmy a výdaje určené na konkrétní investice, jsou jednorázové a neopakovatelné a probíhají napříč několika rozpočtovými obdobími. V této části rozpočtu většinou chybí potřebné nenávratné příjmy na financování investic, proto se velmi často doplňují návratnými příjmy. Jestliže nelze výdaje v kapitálové části rozpočtu nelze vyrovnat příjmy z běžného rozpočtu, použije obec ke krytí rezervy z minulých let. V případě neexistence rezerv se obvykle přistupuje k prodeji obecního majetku nebo k financování deficitu prostřednictvím úvěru. Varianta úvěru však bývá pro obec velmi nákladná.

3.4.1 Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtu obce závazně člení rozpočtová skladba. Druhy příjmů znázorňuje níže uvedené schéma

Obrázek 4: Schéma příjmů rozpočtu obce

Zdroj: Peková (2004, s. 252)

Hlavní členění příjmů obce je na nenávratné a návratné příjmy. Mezi nenávratné patří příjmy daňové, nedaňové a dotace. Návratné příjmy jsou tvořeny úvěry, půjčkami, krátkodobými dluhopisy a obligacemi. Rozpočtová skladba člení příjmy do čtyř tříd:

- 1 – Daňové příjmy
- 2 – Nedaňové příjmy
- 3 – Kapitálové příjmy
- 4 – Dotace

Výši příjmů obce je stanovena zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který definuje příjmy z vlastního majetku a majetkových práv, příjmy z výsledků vlastní činnosti, příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila, příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních předpisů, zejména ze správních poplatků z této činnosti, příjmy z vybraných pokut a

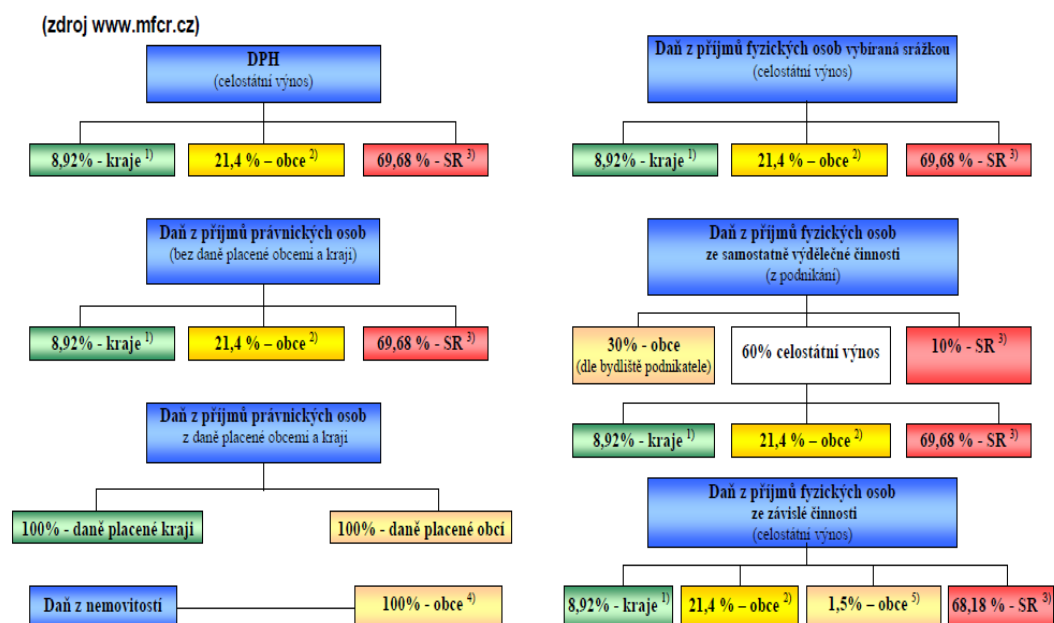
odvodů uložených v pravomoci obce podle příslušných zákonů, výnosy z místních poplatků, výnosy z daní nebo podíly na daních podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů, dotace z rozpočtu kraje, prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, přijaté peněžité dary a příspěvky, bezúročná návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu, ze státních účelových fondů nebo z rozpočtu kraje, ale i z rozpočtu jiné obce.

Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou upraveny v zákoně číslo 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Tvoří největší část příjmů veřejných rozpočtů, proto je zákonem stanoveno, které daně a v jaké výši budou plynout do příslušného rozpočtu. Přes státní rozpočet přechází největší objem. Mezi obce se rozděluje 21,4 % z celostátního hrubého výnosu sdílených daní, kterými jsou:

- daň z přidané hodnoty
- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků
- daň z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby
- daň z příjmů fyzických osob
- daň z příjmů právnických osob

Obrázek 5: Schéma rozpočtového určení daní k 31.12.2012

Základem pro výpočet nároku obce je 100% celostátního hrubého výnosu jednotlivých typů daní s výjimkou daně z příjmu fyzických osob (mimo daně ze závislé činnosti a vybírané srážkou podle zvláštní sazby), kde je základem 60% celostátního hrubého výnosu daně a daně z příjmů právnických osob, u které je základ snížen o daň z příjmů právnických osob, kdy je poplatníkem sama obec. Dle rozpočtového určení daní náleží obci celý výnos daně z nemovitosti a daně z příjmů právnických osob placená obcemi.

Zcela v kompetenci obcí je rozhodování o místních poplatcích. Jejich výše je stanovena vydáním obecně závazné vyhlášky. V té je dále uveden způsob vybírání poplatků, konkrétní výše sazeb poplatku, způsob ohlašovací povinnosti ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatku. Příjmy z místních poplatků nejsou pro obec zanedbatelné, plní z hlediska funkcí veřejných financí funkci fiskální, regulační a ochrannou.

Ze zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích mohou obce vybírat místní poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatky ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek za ubytovací kapacity, poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj aj.¹²

U příjmů z vlastní správní činnosti se jedná o správní poplatky dle zákona o správních poplatcích za správní úkony, které obce vykonávají v přenesené působnosti. I když představují ekvivalentní platbu, lze obtížně stanovit a tedy vykalkulovat výši různých nákladů na zabezpečení konkrétního právního úkonu. V rozpočtové skladbě jsou tedy zahrnuty do daňových příjmů. Sazby správních poplatků by neměly být vysoké, aby byly pro občany volně dostupné. Mezi nejčastější správní poplatky, které obce vybírají patří výpisy z matrik, ověření podpisů a listin, doklady o povolení stavby atd.

Nedaňové příjmy

Mezi nedaňové příjmy místních rozpočtů patří především výnosy z vlastního podnikání, příjmy z podílů na zisku a dividend a další pravidelně se neopakující příjmy jako jsou např. dary. Specifickým příkladem ve skupině nedaňových příjmů jsou příjmy z prodeje vlastního majetku. Jedná se o příjmy jednorázové, tedy neopakovatelné a jejich využití by mělo být omezeno pouze na investiční akce, které budou v budoucnu přinášet

¹² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů

výnosy či alespoň užitky obyvatelům. Je důležité vyhýbat se krytí běžných výdajů obcí příjmy z prodeje majetku, protože poté se ztrácí podstata těchto příjmů. Před prodejem majetku musí také zastupitelé obce pečlivě zvážit, zda daný majetek nebude v budoucnu obec potřebovat ke svým dalším plánovaným rozvojovým aktivitám. To se týká zejména pozemků, které se v budoucnu mohou stát velmi důležité v souvislosti například s bytovou výstavbou nebo průmyslovou zónou.

„Majetek, který obec vlastní, by měla využívat zejména k zajišťování čistých i smíšených veřejných statků pro obyvatele tak, aby hospodaření s majetkem bylo efektivní a následně byla v dlouhodobém horizontu zajištěna stabilita hospodaření.“ Z těchto důvodů by obce měly provádět finanční analýzu, zda majetek prodat či pronajmout. Měla by zvážit, zda dokáže konkrétní majetek využívat efektivně a pokud nikoliv, je vhodnější daný majetek prodat.¹³

Tradiční příjmy rozpočtů obcí pak představují příjmy z vlastního podnikání. V posledních letech význam těchto příjmů roste. Patří sem zisky z municipálních a regionálních podniků, podíly na zisku podniků s majetkovým vkladem obcí nebo regionů, příjmy z pronájmu majetku, příjmy z obchodování s cennými papíry. Municipální a regionální podniky však často hospodaří na neziskovém principu, proto je jejich zisk výjimečný. Vzhledem k tomu že většina činností obcí a jimi zřízených organizací má charakter primárně neziskový a proto příjmy z podnikání nejsou významným zdrojem v rozpočtu obce. To v platí i v případě, že obec zakládá obchodní společnosti, která je ve své podstatě určena k podnikání a tvorbě zisku, ale obce je využívají spíše pro neziskové účely. Hlavním důvodem k založení obchodní společnosti je vesměs povahy daňové.

Obce se stále častěji zapojují do investování na kapitálových trzích, což je však nejrizikovější forma vlastního podnikání. Při plánování příjmů z této činnosti je však potřeba znát rizika, spojená s investováním.

Příjmy sankční povahy jsou obtížně plánovatelné a mají zpravidla charakter doplňkových nahodilých příjmů. Jde o ukládání pokut v rámci přenesené působnosti v přestupkovém řízení, pokuty za znečišťování veřejného prostranství, pokuty uložené městskou policií apod. Jsou vyměřovány za chování jednotlivých subjektů, které je v rozporu se závaznými předpisy.

¹³ ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ, D., *Finance municipalit*, s. 74

Příjmy z mimorozpočtových fondů jsou příjmy z jiných zpravidla účelových peněžních fondů obce. Závisí na tom, zda obec má takové fondy zřízené a zda jsou v nich finanční prostředky, kterými se může dotovat vlastní rozpočet obce. Jako příklad lze uvést fond rozvoje bydlení.

Co se týká darů, je tato položka velmi zanedbatelný zdroj příjmů, neboť jejich poskytnutí zpravidla závisí na tom, zda si je dárci, kteří prostředky poskytnou, mohou uplatnit jako odpočitatelnou položku ze základu daně při zdanění příjmů.¹⁴

Dotace

Dotace z rozpočtové soustavy do územních rozpočtů ukazují existenci přerozdělovacích procesů uvnitř soustavy veřejných rozpočtů. Finanční vztahy mezi centrální vládou a nižšími vládními úrovněmi v rámci veřejného sektoru zkoumá teorie fiskálního federalismu. Dotace jsou poskytovány z důvodu potřeby obecné podpory obcí a regionů i podporou specifických činností, na kterých má stát zájem a které jsou také většinou výsledkem přenesení odpovědnosti za zabezpečování některých veřejných statků, zejména těch preferovaných, ze státu na obce a kraje.

V posledních desetiletích je snaha zvyšovat míru finanční soběstačnosti obcí a regionu a snižovat podíl dotací ze státního rozpočtu, nebo alespoň snížit tempo růstu dotací. Zvýšení soběstačnosti rozpočtů jednotlivých stupňů územní samosprávy a snížení podílu dotací z rozpočtové soustavy vyvolává snaha o zvýšení hospodárnosti ve využívání všech veřejných příjmů, motivovat územní samosprávu na dobré hospodaření, neboť dotace zpravidla vedou k růstu veřejných výdajů a ke snížení zájmu o efektivní využití vlastních veřejných příjmů. Existence transferů je pak vyvolávána příčinami zejména na straně výdajů vymezením veřejných statků a jejich charakteru, za jejich zajištění pro své obyvatele jsou obce odpovědny. Obec zabezpečuje pro své občany v rámci své tzv. samosprávné působnosti veřejné statky ryze lokálního a regionálního charakteru. Neustále pokračuje decentralizace odpovědnosti za zabezpečování veřejných statků na obce v rámci tzv. přenesené působnosti, dále zabezpečení standardní úrovně některých, zejména preferovaných veřejných statků, a to i některých lokálních a regionálních.

¹⁴ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování obcí, měst a regionů*, s.98

Podstata peněžních transferů a dotací je doplňována např. o existenci a internalizaci externalit mezi jednotlivými samosprávnými jednotkami. Jestliže dochází k přesouvání užitku z poskytování místního statku mimo obec, takže z něj mají prospěch i občané jiné obce aniž by přispěli k úhradě nákladů, mají obce, které statek poskytují, tendenci vynakládat na tyto statky méně finančních prostředků. Prostřednictvím transferů lze tyto problémy omezit. Argumentem ve prospěch poskytování dotací, je i požadavek určitého vlivu a kontroly hospodaření územní samosprávy ze strany ústřední vlády, právě prostřednictvím dotací.

Nenávratné dotace mohou být poskytovány jako účelové, které mají specifické určení a jako neúčelové, tedy všeobecné. Pokud jsou dotace určeny na financování běžných, pravidelně se opakujících neinvestičních potřeb v rozpočtovém období, hovoříme o běžných dotacích a dále jsou kapitálové dotace, které se poskytují jednorázově, ke krytí pravidelně se neopakujících investičních potřeb.

Účelové dotace se poskytují za předem stanovených podmínek, mohou být použity pouze k určenému účelu, který musí územní celek dodržet. Finanční prostředky podléhají kontrole a nevyčerpaná část se musí vrátit. Často jsou u tohoto typu dotací předem stanoveny podmínky či předpoklady, například podíl na financování z vlastních zdrojů.

Neúčelové dotace nejsou poskytovány na předem určený účel ani nemají vymezené podmínky pro jejich užití. Obec s těmito prostředky může nakládat dle svého uvážení. Nepoužité prostředky v daném roce se nemusí vracet. Tyto dotace podporují pravomoc i odpovědnost orgánů obce.¹⁵

Návratné příjmy

Na rozdíl od předchozích příjmů musí být tyto po určitém období vráceny a jejich inkasování je spojeno s každoročními náklady, nebo-li úroky. Ty následně zatěžují výdajovou stránku místních rozpočtů a omezují ostatní aktivity. Použití návratných zdrojů by mělo být omezeno pouze na financování investičních aktivit, které budou v budoucnu generovat výnosy. Stejně jako v případě příjmů z prodeje majetku je nutné se vyhýbat jejich používání na úhradu běžných výdajů. Územní samospráva může využít krátkodobý úvěr na překlenutí dočasného nedostatku prostředků se splatností do jednoho roku, střednědobý úvěr se splatností do čtyř let a dlouhodobý úvěr se splatností do deseti let,

¹⁵ PEKOVÁ, J., *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 264-265

výjimečně do 15 let, který je použit na financování investic. Další možností jsou návratné finanční výpomoci například ze státního rozpočtu nebo ze státních fondů, z rozpočtu jiné obce, kraje a to buď bezúročně nebo v případě půjček s velmi nízkým úrokem.

Vzhledem k tomu, že úroveň zadlužení územních celků se promítá v míře zadlužení celého státu, je ve většině zemí zadlužení regulováno. Regulace se týká zejména využití úvěrových prostředků se splatností delší než jeden rok. Důvodem je usměrňování veřejného dluhu v souvislosti s tzv. Maastrichtskými kritérii, dále pak ochrana územních celků před nadměrným zadlužením a problémy spojenými se splácením. Stát může svoji regulaci vůči územním celkům zaměřit ve směru vymezení účelu úvěru či půjčky, stanovení domácí měny jako jediné, ve které mohou být čerpány úvěry, či doporučení určitého okruhu subjektů, od kterého by měly získávat úvěr. Může také stanovit kritéria výše dluhu na jednoho obyvatele.¹⁶

Tabulka 1: Souhrnné údaje o dluhu obcí v ČR v letech 2008-2012 v mld. Kč

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012
Úvěry	47,4	55,8	59,9	60,9	68,3
Komunální dluhopisy	22,7	14,7	15,8	14	13,8
Přijaté návratné fin.výpomoci a ost.dluhy	10	10,1	7,6	7,5	7,9
Celkem	80,1	80,6	83,3	82,4	90

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, www.mfcr.cz

3.4.2 Výdaje rozpočtu obce

Ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, jsou výdaje rozpočtu obce definovány jako „závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony, výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj, výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem, závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila, závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími

¹⁶ PEKOVÁ, J., *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 268

*subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost, úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů, výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům, výdaje na podporu subjektů provádějících veřejné prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec, jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.*¹⁷

Mimo těchto výdajů hradí obec ze svého rozpočtu i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů. K oprávnění čerpání výdajů z rozpočtu obce nestačí, že jsou v zákoně vyjmenovány. Je mnoho výdajů, které k tomu, aby byly právně účinné vyžadují řádné schválení zastupitelstvem obce nebo radou obce.

Členění výdajů

Výdaje můžeme členit z několika hlediska. Z hlediska funkce veřejných rozpočtů lze členit výdaje na alokační činnosti, na redistribuční činnosti a výdaje na stabilizační činnosti.

Alokační funkce veřejného sektoru je proces, ve kterém se zjišťují celkové zdroje, jež má společnost k dispozici a rozdělují se mezi statky veřejné a soukromé. Základní otázkou při využití alokační funkce na různých úrovních je rozhodnutí, zda veřejné statky mají být zajišťovány ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu jednotlivých stupňů územní samosprávy. Veřejné statky by měly být zajišťovány v souladu s preferencemi obyvatel, neboť ty jsou hlavními uživateli.

Redistribuční funkce spočívá v prosazení změn do rozdělování příjmů jednotlivců či skupin podle toho, co společnost považuje za spravedlivé. Tyto změny se provádějí prostřednictvím fiskálních nástrojů, jako jsou daně, ceny některých statků, transfery. Výdaje na redistribuční činnosti na místní úrovni souvisejí zejména s peněžními transfery pro obyvatelstvo. Mají formu různých sociálních dávek a výpomocí pro obyvatelstvo.

Využití stabilizační funkce je na úrovni územní samosprávy omezené, nicméně ve vyspělých zemích územní samospráva svými aktivitami ovlivňuje růst ekonomického potenciálu daného území, například budováním infrastruktury.

Další hledisko je hledisko plánovatelnosti. Rozlišujeme tedy výdaje na plánované a neplánované. Plánované lze poměrně přesně rozpočtovat, kdežto neplánované jsou

¹⁷ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

mimořádné, které vznikly v průběhu rozpočtového období a nebylo s nimi v rozpočtu počítáno.

Ekonomické hledisko člení výdaje na běžné a investiční. Běžné výdaje zahrnují pravidelné, dobře odhadnutelné a tedy plánovatelné výdaje. Investiční výdaje jsou výdaje mimořádné, které obvykle dosahují významných hodnot.¹⁸

3.5 Rozpočtová skladba

Příjmy i výdaje obecního rozpočtu se člení podle závazné rozpočtové skladby. Jejím cílem je jednotnost a přehlednost všech veřejných rozpočtů. Závazná rozpočtová skladba umožňuje srovnávat jednotlivé rozpočty v prostoru i čase a tím také komplexnost pohledu na finanční hospodaření celého veřejného sektoru. Rozpočtovou skladbu upravovala do září roku 2006 vyhláška MF ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Vzhledem k tomu, že od roku 2003 byla schválena a změněna řada zákonů a jiných právních předpisů, které mají na rozpočtovou skladbu dopad, byla vydána nová vyhláška MF ČR č. 440/2006 Sb., o rozpočtové skladbě, s účinností od 18. 9. 2006.

Rozpočtová skladba umožňuje třídění rozpočtu na běžnou a kapitálovou část, kdy běžné a kapitálové výdaje jsou uváděny v jednom rozpočtu, právě v třídění podle jednotné rozpočtové skladby, která je sleduje odděleně. Dále třídí příjmy a výdaje z hlediska druhového, odvětvového kapitálního, konsolidačního. Kapitální třídění využívá především státní rozpočet, pro obce je dobrovolný. Z hlediska konsolidačního třídění jsou prvkem tzv. záznamové jednotky. Konsolidace umožňuje vyloučit duplicity na základě interních transferů mezi fondy a korekci příjmů a výdajů při jejich započítávání. Umožňuje vyloučit peněžní převody mezi obcí a organizační složkou, rozpočtem obce a rozpočtem příspěvkové organizace apod.¹⁹

Pro obce je však zásadní třídění druhové a odvětvové. Třídění druhové, neboli položkové je základním systémem klasifikace veškerých transakcí veřejných rozpočtů.

Druhová klasifikace je čtyřúrovňová. Operace jsou tříděny do tří základních okruhů, které tvoří příjmy, výdaje a financování. Příjmy představují návratná inkasa, ne však ta, kterými se přijímají vypůjčené finanční prostředky. Příjmy se dělí na dvě základní

¹⁸ MARKOVÁ, H., *Finance obcí, měst a krajů*, s.118

¹⁹ LORENC, J., KAŠPÁRKOVÁ, J., *Rozpočtová skladba a účetnictví 2013 pro územně samosprávné celky*

podskupiny, a to vlastní příjmy a přijaté dotace. Ty se pak začleňují do čtyř tříd s dalším podrobnějším členěním uvnitř každé třídy.

Obrázek 6: Příklad druhové klasifikace příjmů

	třída	např :	2	- nedaňové příjmy
	seskupení položek		21	- příjmy z vlastní činnosti
	podseskupení položek		213	- příjmy z pronájmu majetku
	položka		2133	- příjmy z pronájmu movitých věcí

Zdroj: Vlastní zpracování

Výdaje jsou nenávratné platby a poskytované návratné půjčky za účelem realizace rozpočtové politiky v členění na běžné a kapitálové. Do výdajů však nejsou zahrnovány např. splátky dluhopisů, půjčky poskytované jiným subjektů, nákup akcií a dluhopisů, nebo splátky jistiny úvěrů.

Zvláštní postavení zaujímá třída 8 – Financování. Součástí této třídy jsou položky vyjadřující změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech. Jde o ukazatele potřebné pro výkazy FIN 2-12, který nazýváme Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků. Tento výkaz jsou obce povinny pravidelně předkládat Ministerstvu financí. Financování zahrnuje tyto kategorie peněžních operací :

- když si peníze vypůjčíme a později je splácíme (umožujeme dluh)
- když sami peníze půjčujeme a později když nám je dlužník vrací
- jakoukoliv změnu peněžních prostředků na našich vlastních účtech
- opravné položky eliminující vliv některých dřívějších operací

Financování má tedy povahu rozdílu dvou bilančních položek a může proto nabývat kladné i záporné hodnoty. Základní vztah v rozpočtové skladbě je jeho vyrovnanost, kterou lze s použitím 3 základních okruhů finančních operací vyjádřit touto rovnicí :

$$\begin{aligned}
 \text{PŘÍJMY} &= \text{VÝDAJE} \pm \text{Financování} \\
 &= \\
 \text{PŘEBYTEK (+)} &= \text{SCHODEK (-)} \pm \text{Financování}
 \end{aligned}$$

Financování tedy vždy vyrovnává rozdíl mezi příjmy a výdaji, což odpovídá skutečnosti, že schodek musíme vykrývat prostředky získanými odjinud a přebytek naopak nám umožňuje peníze deponovat jinde, třeba i do vlastních fondů (např. fondu rezerv a rozvoje).

Funkční třídění (paragrafové) za prioritní považuje funkci (účel) vynaložení peněz – pyramidově agreguje jednotlivé funkční kategorie výdajů. Neklasifikuje veškeré operace, ale jen veškeré výdaje a v územních rozpočtech vybrané nedaňové a kapitálové příjmy.

Obrázek 7: Příklad funkční klasifikace výdajů

		rozpočtová skupina	např:	3	- služby pro obyvatelstvo
		rozpočtový oddíl		32	- vzdělávání
		rozpočtový pododdíl		323	- zájmové studium
		paragraf		3231	- základní umělecké školy

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle současné rozpočtové skladby funkční členění využívá rozdělení do šesti skupin. Pro přehlednost a znázornění uvádím tabulku členění jednotlivých tříd.

Obrázek 8: Přehled hlavních výdajových oblastí z rozpočtu obcí

Třída	Skupina výdajů	Výdajové oblasti
1.	Zemědělství a lesní hospodářství	obhospodařování půdního fondu
		obhospodařování obecních lesů
2.	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	provoz veřejné silniční dopravy
		údržba silnic, chodníků, veřejných prostranství
		zajišťování pitné vody
		odvod a čištění odpadních vod
		podpora rozvoje podnikání a sběr surovin
3.	Služby pro obyvatelstvo	základní a mateřské školy
		kultura, divadelní činnost, knihovny, muzea, ochrana památek, sdělovací prostředky
		podpora tělovýchovy a zájmových organizací
		zdravotnictví
		komunální služby
		bydlení
		životní prostředí
4.	Sociální věci a politika zaměstnanosti	dávky sociálního zabezpečení
		zřizování sociálních zařízení
5.	Bezpečnost státu a právní ochrana	civilní obrana
		obecní policie
		požární ochrana
6.	Všeobecná veřejná správa a služby	zastupitelské orgány
		činnost obecního úřadu
		finanční operace

Zdroj: Provazníková (2007, s 188)

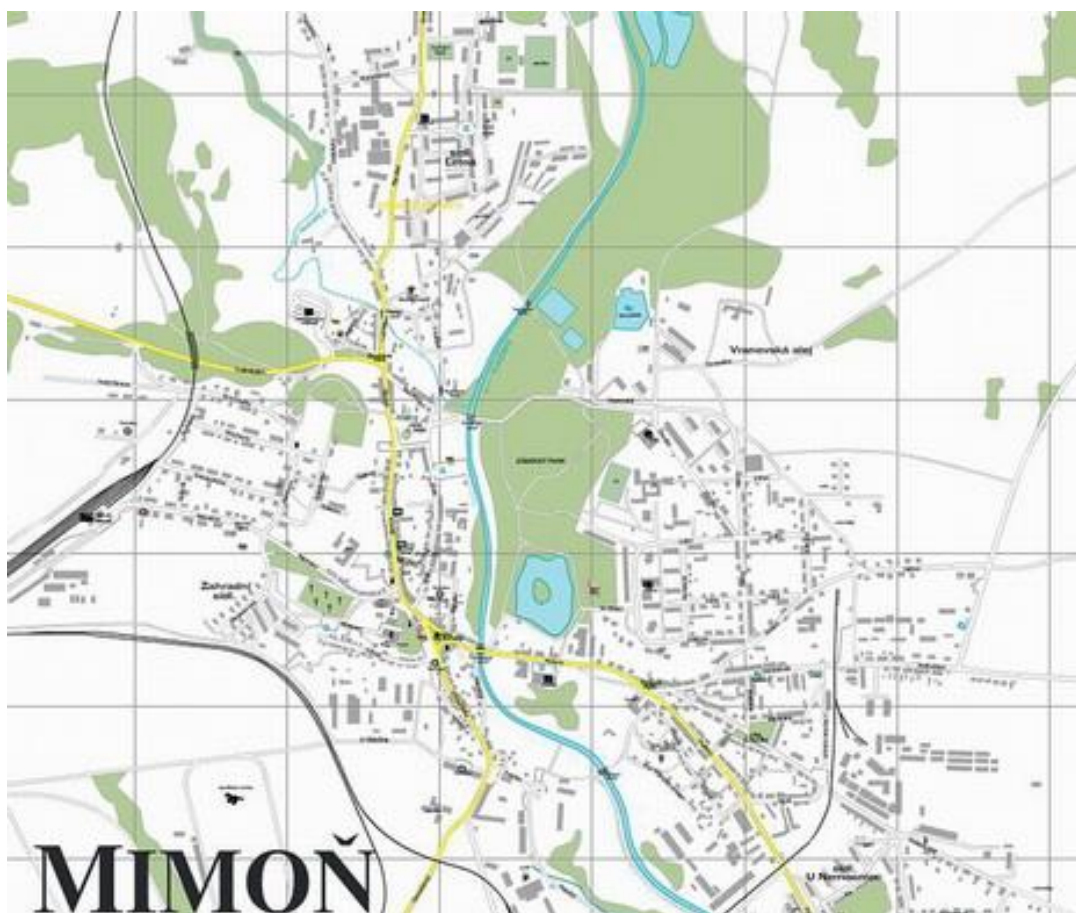
4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Základní informace o městě

Město Mimoň leží v okrese Česká Lípa v podhůří Lužických hor v Ralské pahorkatině. Protéká jím jeden z přítoků Labe - řeka Ploučnice a Panenský potok. Je spojovací dopravní tepnou mezi Libercem, Českou Lípou, Doksy a Mladou Boleslaví. Již několik let se snaží o získání prostředků na vybudování obchvatu města z důvodu neustále se zvyšující dopravní zátěže.

Město spadá dle nového členění krajů do působnosti Libereckého kraje.

Obrázek 9: Plánek města Mimoň

Zdroj: www.mestomimon.cz

4.1.1 Znak města

Na červeném štítě stojí hradební zeď ze zlatých kvádrů s otevřenou branou, dřevěnými dvoukřídlými vraty a vytaženou zlatou padací mříží uprostřed

brány. Základní zeď vrcholí širší římsou ze dvou řad zlatých kvádrů a nad ní cimbuří o pěti stínkách. Za zdí jsou dvě věže ze zlatých kvádrů, v dolní části s černou okrouhlou střílnou a v horní části s jedním obdélníkovým černým svislým oknem v každé z obou věží. Věže jsou zakončeny cimbuřím se třemi stínkami a zlatou špičatou střechou zakončenou černou makovičkou. Krytina střechy je zakončena mřížováním. Na prostřední stínce cimbuří, mezi oběma věžemi, stojí přeražený antický kanelovaný sloup, který dosahuje do úrovně poloviny okna ve věži. Toto pozdější, tzv. „polepšení znaku“, symbolizuje katastrofický požár roku 1806.

4.1.2 Prapor města

V roce 1995 přiznal Parlament ČR městu prapor. Prapor je vyobrazen jako červený list se šikmým žlutým pruhem.

4.1.3 Historie města

Počátky města jsou spojené s jím procházející kupeckou cestou, zvanou "Záhošťská" a s majiteli nedalekého strážského panství - Vartemberky. V 11. století je saským kronikářem cesta ze Žitavy přes Jablonné, Mimoň, Kuřívody, Bělou pod Bezdězem, Mladou Boleslav, Čáslav a Jihlavu zmiňována jako stará a těžká (za Kuřívody se později odklonila na Mnichovo Hradiště a Prahu). Tržní osada u brodu při soutoku Ploučnice a Panenského potoka byla osídlována postupně Slovany i německými kolonisty. Zmínky z roku 1352 uvádějí už farní ves. Potvrzení celních práv Karlem IV. roku 1371 tehdejší majitelům, Janovi a Václavovi z Vartemberka, znamenalo rozvoj obchodu a přínos do pokladny obce i majitelům panství. Z vybraných peněz se udržovaly a stavěly silnice, mosty, pevnosti a platila stráž pro obchodníky. Vybírání cla se udrželo do 18. století a vybírání mýtného až do 19. století. V obci se rozvíjel obchod, přestože výbojné války Vartemberků s husity i Žitavou obyvatelstvu vše ztěžovaly. V roce 1500 koupil Mimoň od Jana z Vartemberka Oldřich z Bieberštejnů a už 1505 je Mimoň uváděna jako město. V roce 1570 budují Bieberštejní na náměstí panské sídlo - základ pozdějšího zámku.

Obrázek 10: Historický střed města

Zdroj:

www.mestomimon.cz

Po jeho zavraždění si majetek vyprosila vdova po Janu Hoffmannovi Zeidlerovi, ale už 15. ledna 1651 ho její zadlužené děti prodávají Janu Putzovi z Adlersturnu. Ten byl po špatně hospodařících Zeidlerech pro mimoňské panství hotovým požehnáním. Po jeho smrti, od r. 1660, vedla nějakou dobu panství vdova a od nabytí zletilosti synové Jan František Edmund a Jan Ignác Dominik. Podle otcova odkazu nechali postavit kapli Božího hrobu, pivovar, špitál, radnici a přestavět zámek a farní kostel. V té době tvořily město 3 katastry: vlastní Mímoň, vesnice Okrouhlá a vesnice Šibeničná. V roce 1681 došlo ke sloučení všech částí a bylo ustanoveno složení městského zastupitelstva. Manželství obou posledních mužských potomků rodu Putzů bylo bezdětné, proto J. I. D. Putz ustanovil v závěti dědicem tři dcery svého zemřelého strýce Jana Marcuse Putze. Nejstarší z nich, Marie Terezie Isabela se po sňatku se svobodným pánem Ludvíkem Josefem z Hartigů r. 1705 stala univerzální dědičkou panství Mímoň. Tak se do Mímoně dostal rod Hartigů, který zde byl až do roku 1945. Zatímco v 18. století ohrožovaly město sedlácké rebelie proti útlaku a robotě a vojenské výboje prusko - rakouské války, začátek 19. století znamenal zkázu největší. Rozsáhlý požár 11. června 1806 zničil téměř všechny stavby ve městě, včetně kostela. Pomoc proudila ze všech okolních měst. V roce 1865 město získalo statut soudního okresu a mělo ve správě 39 obcí s 23 tisíci obyvateli. Průmyslový rozvoj a výstavba železniční tratě, hřebčína, továren, lázní, jatek, škol apod. udělaly z Mímoně jedno z největších měst na Českolipsku. Po skončení 2. světové války odchází rod Hartigů, odklízají se rozbombardované části města a nastává další budovatelská éra. Vznikl vojenský prostor, postavila se nová sídliště a v blízkosti města byla zahájena těžba uranu.

V 80. letech 20. století proběhla další vlna bourání zchátralých historických budov ve městě. Nové společenské změny po roce 1989 umožnily rekonstrukci areálu Božího hrobu i jiných památek. Město rozšířilo bytový fond o několik zrekonstruovaných panelových domů v nedaleké Ploužnici. Budoucnost města směřuje k rozvoji turistického ruchu, rekreačních aktivit a občanského prostředí.

První zmínky o školství v Mimoni jsou z 16. stol., kdy byla na náklady vrchnosti postavena pod Kostelním vrchem dřevěná školní budova. První skutečně česká škola byla otevřena v Malé ulici 12. října 1919, což připomíná i tam umístěná pamětní deska. V roce 1960 byla slavnostně otevřena nová školní budova na Letné, dnes Základní škola praktická. V roce 1978 přibyla škola na sídlišti Ralsko, jejíž všechny pavilony prošly po r. 2000 kompletní přestavbou. Předchůdcem Základní umělecké školy v Mimoni byl Městský hudební ústav, založený v r. 1947. Střední škola byla v Mimoni v letech 1953 - 1968. Na její tradici navázalo až v r. 1990 elokované pracoviště Gymnázia v České Lípě, dnes osmileté Gymnázium Mimoň, které se nachází v budově bývalé ruské školy na Letné.

4.1.4 Současnost

V současné době má město téměř 7000 obyvatel. Je zřizovatelem tří základních škol a jedné umělecké školy. Směnárny a peněžní ústavy jsou v centru města, stejně jako většina institucí: Policie České republiky, Městská policie, Česká pošta a Úřad práce. Poliklinika a dvě lékárny jsou nedaleko od centra. Dopravní spojení s ostatními městy má Mimoň vlakové a autobusové. Na okrajích města ve směru na Liberec a Mnichovo Hradiště se nacházejí čerpací stanice pohonných hmot. Při silnici ve směru na Mnichovo Hradiště je umístěn budova Sociálních služeb města Mimoně, který má ve své správě také Dům s pečovatelskou službou a nedávno vybudované tzv. „chráněné byty“. Ve městě má tradici textilní a dřevozpracující průmysl. Ve svém volném čase mají občané možnost využít některý ze spolků, sportovních klubů, zajít si na procházku do rozsáhlého zámeckého parku, navštívit fitness-centrum, koupaliště, kino či knihovnu, nebo se věnovat turistice.

Pro předávání důležitých zpráv občanům využívá město měsíční Mimoňský zpravodaj a vysílání lokálního Mimoňského infokanálu.

Nejbližší rekreační oblastí jsou Doksy s Máchovým jezerem a oblast Lužických hor. Ralská pahorkatina tvoří přechod mezi hraničními horskými soustavami a českým vnitrozemím. Mimoň je z velké části obklopena plochou bývalého vojenského výcvikového prostoru Ralsko s poměrně rozsáhlými, především borovými lesy. Mimoňská

oblast je vyhlášeným houbařským rájem. Po zrušení vojenského provozu se toto území stává díky svému rozsáhlému bohatství přírodních krás územím poskytujícím řadu možností k provozování turistiky. Také zde vede několik značených cyklostezek. Bývalé vojenské letiště je nyní využíváno pro přistávání ultralehkých letadel a rogal. Okolí Mimoně je charakterizováno strukturou drobných sídelních lokalit rovnoměrně rozložených v převážně zemědělské krajině. V únoru 2000 se Mimoň a 19 okolních obcí sdružilo do mikroregionu Podralsko, jehož předmětem činnosti je koordinace společného postupu při realizaci záměrů ve městech a obcích oblasti Podralska, včetně plánování investičních akcí do budoucna v návaznosti na potřeby celého regionu, rozvoj průmyslových zón, územních plánů a koncepcí rozvoje celé oblasti, případně ve městech a obcích s oblastí Podralska sousedících, stanou-li se tato města a obce členy sdružení.

Město se také zapojuje do mezinárodní spolupráce v Euroregionu Nisa. Euroregion NEISSE - NISA - NYSA je svazek tří hraničních území v srdci Evropy, společná oblast Polské republiky, České republiky a Spolkové republiky Německa. Všechna tři území jsou vzájemně propojena svými společnými zájmy i společnými problémy, které jsou zapříčiněny mimo jiné měnící se historií našeho kontinentu. Tímto regionem dnes probíhá vnější hranice EU, která má mimořádný geopolitický význam se všemi riziky i šancemi. V rámci regionu jsou poskytovány různé dotace z programu Phare CBC.

Město má tři partnerská města:

v Polsku - Zlotoryja

Německu - Oelsnitz

na Slovensku - Nová Baňa

Obrázek 11: Současný střed města

Zdroj: www.mestomimon.cz

Jak uvádí Český statistický úřad, počet obyvatel města v posledních pěti letech nezaznamenal žádné větší výkyvy.

Tabulka 2: Počet obyvatel k 31.12.

Počet obyvatel	2008	2009	2010	2011	2012
Mimoň	6 797	6 788	6 774	6 720	6 690

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz

K 31.12.2012 mělo město Mimoň 6 690 obyvatel. Mírný pokles od roku 2008 je způsoben regulací nájemného a stanovení tzv. kauce za byt ve výši minimálně 6- ti násobku měsíčního nájemného. Město každý měsíc provádí výběrové řízení pro zájemce o volné byty a hlavním kritériem je finanční nabídka, nebo-li kolik měsíčních nájmů jsou žadatelé ochotni dopředu uhradit. Důvodem k tomuto rozhodnutí bylo snížit počet nepřizpůsobivých občanů, kteří ve městě měli značný vliv na zvyšování kriminality, zejména ničení obecního majetku. Zda se záměr podařil je na zamyšlení každého občana, ale dle mého názoru ne, protože systém výplat sociálních dávek (příspěvek na bydlení a pomoc v hmotné nouzi) není zrovna šťastně nastaven a pro občany zcela závislé na těchto dávkách není až takovým problémem požadavky pro získání bytu splnit.

Tabulka 3: Míra nezaměstnanosti %

Nezaměstnanost v %	2008	2009	2010	2011	2012
Mimoň	7,60	11,80	10,50	11,00	11,20
Liberecký kraj	6,00	10,00	10,60	9,60	9,70
Česká republika	5,96	9,24	9,57	8,62	7,20

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz

Z výše uvedené tabulky o vývoji nezaměstnanosti je zřejmé, že od roku 2008 se v Mimoně nezaměstnanost zvyšuje. V porovnání s průměrem v Libereckém kraji a celostátním průměrem dosahuje nezaměstnanost v obci zřetelně vyšších čísel. V posledních letech došlo ve městě k restrukturalizaci řady průmyslových podniků, které zapříčinily nejen značné propouštění zaměstnanců, ale také k postupnému zániku průmyslu ve městě. V současné době již ve velmi omezené míře funguje pouze společnost MITOP, a.s., která se zabývá výrobou plstí, i ta se však potýká s velkými existenčními problémy již několik let. Jediným prosperujícím podnikem jsou Vojenské lesy a statky, které udržují svými nejen investičními aktivitami naše město alespoň trochu v povědomí občanů. Jednou z mediálně nejznámějších novinek posledního období je chov zubrů v bývalém vojenském prostoru Ralsko. V minulosti se město mohlo pyšnit tak významnými podniky, jakými byly TON (továrna ohýbaného nábytku), Strojní a traktorová stanice, Severka Mimoň, OPMP, Silo Mimoň a další. Tyto podniky zabezpečovaly převážnou většinu pracovních míst ve městě.

Tabulka 4: Průměrné mzdy v Libereckém kraji a ČR

Průměrná mzda	2008	2009	2010	2011	2012
Liberecký kraj	20373	20953	21747	22220	22823
Česká republika	22653	23425	23903	24466	25112

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz

Jak uvádí tabulka č.3, výše průměrných mezd v Libereckém kraji, kam patří i město Mimoň, má vzrůstající tendenci, ale pomalejší než v České republice. Rozdíl mezi těmito průměry činí téměř 2 tisíce Kč. Nižší průměrné mzdy by měly být lákadlem pro investory

z důvodu levnější pracovní síly, ale v dnešní době již velké procento populace je z existenčních důvodů ochotno za práci dojíždět do méně i více vzdálených obcí.

4.1.5 *Městský úřad*

Městský úřad je orgánem obce, jehož postavení, samostatnou a přenesenou působnost vymezuje zákon č. 128/2000 Sb, o obcích v platném znění a další předpisy. V oblasti samostatné působnosti plní úřad zejména , úkoly uložené mu zastupitelstvem města a radou města, připravuje podklady pro jednání rady města a zastupitelstva města, realizuje jejich usnesení. Dále pomáhá výborům zastupitelstva a komisím rady města v jejich činnostech a po odborné stránce usměrňuje subjekty, které město založilo nebo zřídilo. V oblasti přenesené působnosti dle § 61 zákona o obcích vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti orgánů města dle zvláštních zákonů. Úkoly, které v přenesené působnosti plní, vychází z právních předpisů, z usnesení vlády a směrnic ústředních správních úřadů.

Úřad je podle zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností v platném znění – pověřeným obecním úřadem. Jako pověřený obecní úřad vykonává přenesenou působnost pro obce ve správních obvodech v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, a to zejména na úsecích všeobecné vnitřní správy, životního prostředí, územního a stavebního řízení, územního plánování, dopravy a sociálních věcí. Úřad rozhoduje o poskytování informací žadateli podle zvláštního zákona.

V současné době vykonává Mimoň, jako město s pověřeným obecním úřadem, státní správu pro obce Ralsko, Dubnici, Hamr na Jezeře, Brniště , Pertoltice pod Ralskem, Stráž pod Ralskem, Noviny pod Ralskem a Velký Valtinov. Na území pověřeného obecního úřadu žije 16 389 obyvatel. Rozsahem správního území a počtem obyvatel, na něm žijících, město Mimoň, již v době zahájení reformy veřejné správy splňovalo všechna kritéria pro zařazení mezi obce tzv. III. typu (s rozšířenou působností).

Bohužel, z důvodu nepochopení pozitivního dopadu většího rozsahu výkonu státní správy na samotný rozvoj obce a nedostatečné podpory okolních obcí, nabízená „příležitost“ využita nebyla, a tak se v příštích letech cíl města – zajišťovat výkon státní správy v rozsahu obcí II. typu – mohl omezit pouze na požadavek „být obcí III. typu“.

S tímto záměrem se ztotožnilo i stávající zastupitelstvo města na svém zasedání dne 22.12.2011, a to v souvislosti s připravovanou reformou veřejné správy, jejímž hlavním

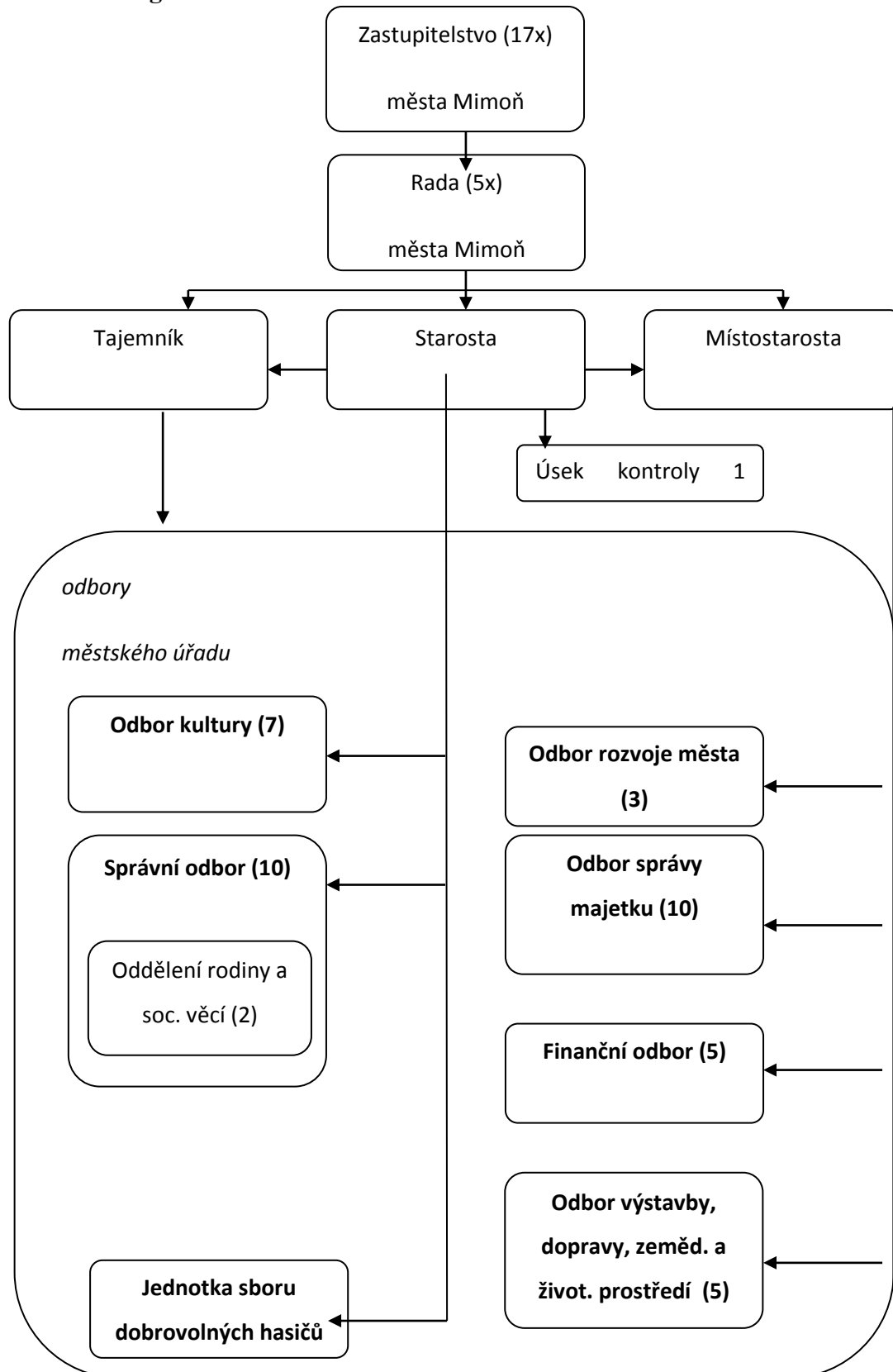
pilířem je přesun výkonu státní správy z obcí I. a II. typu na obce III. typu, obce s tzv. rozšířenou působností. Tento záměr podpořily obce v rámci našeho správního obvodu a dále obec Bohatice. Bohužel stanovisko Ministerstva vnitra ČR je k žádosti stále odmítavé a naopak pokračuje snaha agendy výkonu státní správy postupně odebírat.

V souvislosti s rozsahem výkonu státní správy je třeba zmínit nyní velmi právně komplikovanou situaci, do níž se úřad dostal v souvislosti s vydáním souhlasu Krajského úřadu Libereckého kraje s uzavřením veřejnoprávní smlouvy koordinační, ze dne 23.6.2011, mezi městem Stráž pod Ralskem a městem Ralsko. Na jejím základě bylo ze zákonem stanoveného správního obvodu Stavebního úřadu Mimoň vyňato území obce Ralsko a svěřeno na základě rozhodnutí dvou stran městu Stráž pod Ralskem. Třebaže svým rozhodnutím ze dne 19.12.2012 Ministerstvo vnitra ČR, odbor veřejné správy a eGovernmentu, jako věcně a místně příslušný správní orgán, veřejnoprávní smlouvu zrušilo, faktický aktuální stav je nyní takový, že pro jeden správní obvod obce Ralsko vykonávají agendu stavebního úřadu městské úřady dva, a to ve Stráži pod Ralskem a v Mimoní.

Organizační struktura Městského úřadu Mimoň

V roce 2012 došlo k zásadní změně v organizační struktuře městského úřadu. Počet odborů se snížil o dva. Zrušen byl Sociální odbor a místo něho bylo zřízeno Oddělení rodiny a sociálních věcí, začleněné pod správní odbor. Dále byl zrušen odbor Zemědělství a životního prostředí a jeho agenda byla zařazena pod Odbor výstavby, dopravy, zemědělství a životního prostředí.

Obrázek 12: Organizační schéma Městského úřadu Mimoň

Zdroj: Organizační řád Městského úřadu Mimoň

Správní odbor

Správní odbor se zabývá činnostmi zahrnující výkon státní správy i samosprávy. Jednou z oblastí je matriční úřad, který vykonává činnost dle spočívající zejména v ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu, dále vydává rodné listy, úmrtní listy, oddací listy a zajišťuje svatby, vítání občánků, vede knihy narození, úmrtí a manželství. Ve spolupráci s Komisí pro občanské záležitosti se zabývá společenskou činností zaměřenou na dětskou populaci a seniory. Její opakované aktivity souvisí s uskutečňováním vítání občánků, vítání prvňáčků, stužkování žáků devátých tříd základních škol a společenských akcí pro seniory.

Součástí správního odboru je také oddělení rodiny a sociálních věcí, které se zabývá širokým spektrem sociální práce, která je zaměřena nejen na občany Mimoň, ale i na občany okolních obcí v rámci výkonu přenesené působnosti. Oddělení zajišťuje výkon státní správy v přenesené působnosti v oblasti opatrovnictví, výkon sociální práce pro hmotnou nouzi, poskytování sociálního poradenství pro cílové skupiny sociální práce. Ve výkonu samostatné působnosti se jedná o ustanovení zvláštního příjemce dávek, výkon sociálně-právní ochrany dětí, komunitní plánování sociálních služeb ve městě, poskytování dotací z rozpočtu města, poskytování sociálního poradenství pro cílové skupiny sociální práce ve všech oblastech.

Další agendou jsou přestupky, které jsou projednávány na základě zmocnění příslušnými zákony a na základě uzavřených veřejnoprávních smluv mezi obcemi. Centrální spisovna archivuje a skartuje dokumenty vzniklé z činností zaměstnanců městského úřadu a převzaté do správy, tj. vzniklé z činnosti jím zřizovaných subjektů. Správní odbor vykonává i činnost podatelny a výpravny, Czech pointu, zajišťuje vysílání městského rozhlasu, úpravu webových stránek města, evidenci čísel popisných a evidenčních, vykonává dohled nad jednotkou dobrovolných hasičů, zajišťuje evidenci obyvatel, evidenci stížností a peticí a zajišťuje dle zákona č 320/2001 Sb. „o finanční kontrole, vnitřní kontrolu úřadu a příspěvkových organizací.

Odbor výstavby, dopravy, zemědělství a životního prostředí

Na úseku stavebního úřadu vykonává odbor výkon státní správy v přenesené působnosti obecného stavebního úřadu podle zákona č. 183/2006 Sb. , stavební zákon, pro správní území města Mimoň a obcí Brniště a Pertoltice pod Ralskem. Na úseku silničního úřadu vykonává odbor zejména výkon státní správy spočívající v rozhodnutí o povolení ukládání sítí technické infrastruktury do místních komunikací, povolování připojení sousedních pozemků na místní komunikací, vydávání rozhodnutí o zařazení pozemní komunikace do kategorie místních komunikací a rozhodnutí o rušení místní komunikace, vydávání souhlasů k vydání licencí autobusovým přeprávcům. V oblasti samostatné působnosti zajišťuje činnosti související s projednáním a zajištěním instalace nového dopravního značení ve městě, údržba stávajícího dopravního značení a optimalizace autobusových spojů ve městě plnících úlohu městské dopravy.

Úsek zemědělství a životního prostředí vykonává státní správu vydáváním rozhodnutí o povolení kácení dřevin, stanoviska k zásahu do významného krajinného prvků a stanoviska k projektovým dokumentacím. Dle zákona o ochraně zemědělského půdního fondu vydává rozhodnutí o předepsání odvodů za vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu. Úsek zajišťuje také vydávání rozhodnutí o poplatku za znečišťování ovzduší.

Odbor správy majetku

Odbor se zabývá zejména obhospodařováním bytového i nebytového fondu města. Zajišťuje uzavírání a kontrolu nájemních smluv, evidenci výběru nájemného a poplatků za služby, vyúčtování nájemníkům. Další oblastí, která je v kompetenci tohoto odboru je veřejná služba, kterou město využívá zejména k zajištění čistoty veřejného prostranství. Dále zajišťuje evidenci nemovitého majetku města.

Odbor rozvoje města

Hlavní činností odboru je příprava a realizace investičních a neinvestičních akcí na území města. Další významnou činností je příprava žádostí o dotace, včetně jejich administrace, a to jak z národních zdrojů, tak z evropských fondů. Do náplně patří rovněž zajišťování opravy a údržby komunikací a veřejného osvětlení na katastru města Mimoň. Vedle těchto činností vykonává odbor rozvoje i poradenskou činnost v oblasti dotací i pro jiné subjekty na území města i mimo něj. Jedná se zejména o neziskové organizace, které

poskytují služby v oblasti volnočasových aktivit mládeže. Pro příklad uvádím Junák Mimoň a Tělovýchovná jednota Jiskra Mimoň

Odbor kultury

Odbor zajišťuje kulturní akce konané v domě kultury Ralsko, zejména filmová představení, plesy, veřejná setkání, seniorské zábavy a setkání, jednání zastupitelstva, akce pro děti, hudební večery, výstavy, taneční akce a divadelní představení. Dále má ve své kompetenci činnost městské knihovny, kde se konají besedy se žáky mimoňských základních škol, je zde volný přístup k internetu pro občany. Město Mimoň již několik let vydává Mimoňský zpravodaj, kde odbor kultury zodpovídá za kompletaci podkladů k tisku. Další činností je zajištění fungování turistického informačního centra, kde lze zakoupit propagační materiály města a získat konkrétní informace pro návštěvníky Mimoně. Mezi kulturní chloubu města zcela jistě patří městské muzeum, které se podařilo vybudovat v roce 2011 ve zrekonstruované budově bývalého „špitálu“. Je zde umístěna stálá expozice, kterou se podařilo zajistit ve spolupráci s Vlastivědným muzeem a galerií v České Lípě, ale konají se tu i výstavy známých osobností, tématické výstavy a historické přednášky. Pro zajímavost uvádím, že v roce 2012 se zde konala výstava obrazů Karla Gotta, výběr z tvorby Jana Pacáka, výstava obrazů malíře Eugena Popova a mnoho dalších.

Finanční odbor

Od 1.1.2012 došlo k zásadním změnám v oblasti účetnictví a výkaznictví územně samosprávných celků. Došlo k nárůstu činností, přibyla řada nových povinností, zvýšila se složitost a pracnost účtování. Odbor zajišťuje agendy související s finančním řízením správou místních poplatků, evidencí daně z přidané hodnoty, vydávání rozhodnutí o povolení výherních hracích přístrojů, spravování fondu rozvoje bydlení, sestavování rozpočtu města, zajišťování rozpočtových opatření, vedení účetnictví, správu bankovních účtu a úvěrů, sestavení závěrečného účtu města, zajištění auditu hospodaření, správa a inventarizace majetku a komplexní mzdová agenda.²⁰

²⁰ *Výroční zpráva o činnosti Městského úřadu za rok 2012*

4.1.6 Organizace zřizované Městem Mimoň

Příspěvkové organizace:

- 1) Základní škola a Mateřská škola Mírová 81, Mimoň, příspěvková organizace

Sídlo: Mírová 81, 471 24 Mimoň, IČ: 48 282 545

- 2) Základní škola a Mateřská škola Pod Ralskem 572, Mimoň, příspěvková organizace

Sídlo: Pod Ralskem 572, 471 24 Mimoň, IČ: 48 283 011

- 3) Základní umělecká škola Václava Snítily, Mimoň, příspěvková organizace

Sídlo: Mírová 119, 471 24 Mimoň, IČ: 48 282 561

- 4) Sociální služby města Mimoň, příspěvková organizace

Sídlo: Pražská 273, 471 24 Mimoň, IČ: 48 28 901

- 5) Zahradnictví Mimoň, příspěvková organizace

Sídlo: Široká 678, 471 24 Mimoň, IČ:21551367

Obchodní společnosti:

- 1) Mimoňská komunální, a.s. Sídlo: Mírová 76, 471 24 Mimoň, IČ: 25009133
- spravuje bytový fond, zajišťuje vysílání místního informačního kanálu MITEL, poskytuje peněžní a směnářské služby

Městská policie

Městská policie Mimoň vznikla v roce 1992, kdy zastupitelé na svém pravidelném zasedání schválili obecně závaznou vyhlášku o městské policii. Zákon o obcích umožnil obcím a městům, v rámci jejich samostatné působnosti, zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Tímto zákonem bylo dáno městskému zastupitelstvu oprávnění ke zřízení městské policie. V návaznosti na zákonnou úpravu byl přijat dne zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, který nabyl účinnosti 1. ledna 1992.

Města mohla a i nadále mohou po příslušných útvarech Policie České republiky požadovat plnění úkolů při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, ale v mnoha případech se jeví výhodnější dát pod kontrolu a možnost operativního řízení obcím a městům vlastní policii, která by jim pomohla naplňovat obecné společenské aktivity v jejich regionu. O tom, zda na území města bude či nebude působit obecní či městská policie rozhoduje zastupitelstvo. Jestliže hovoříme o oprávnění zřídit městskou policii, nepotřebuje k tomu žádné město další souhlas či vyjádření orgánu státní správy, ale ani orgánu kraje. Musí být však splněna základní podmínka, že tak učiní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Tento právní základ je zcela nezbytný pro zachování právní jistoty občanů a to vzhledem k tomu, že strážníci jsou vybaveni poměrně rozsáhlými oprávněními a prostředky, kterými mohou v rámci zákonné úpravy zasahovat i do osobních práv a svobod občanů. Na druhou stranu jsou však strážníci při výkonu svých oprávnění a plnění povinností podle zákona o obecní policii v postavení veřejného činitele, a to se všemi důsledky.

Městská policie není součástí státně-bezpečnostního aparátu (není ozbrojenou silou jako Armáda ČR, ani ozbrojeným bezpečnostním sborem jako Policie České republiky) charakterizovanou zvláštním služebním poměrem svých příslušníků. Od 1. ledna 2004 je však městská policie již orgánem obce (§ 1 odst. 1 zákona o obecní policii). Strážníci jsou v pracovním poměru k obci a na všechny pracovní právní otázky se proto vztahuje Zákoník práce. Na rozdíl od Policie České republiky je organizační struktura městské policie v Mímoně jednoduchá. Řízení městské policie v Mímoně přísluší starostovi obce.

Obrázek 13: Služební automobil Městské policie Mímoň

Zdroj: www.mestomimon.cz

4.2 Analýza rozpočtu města Mimoň

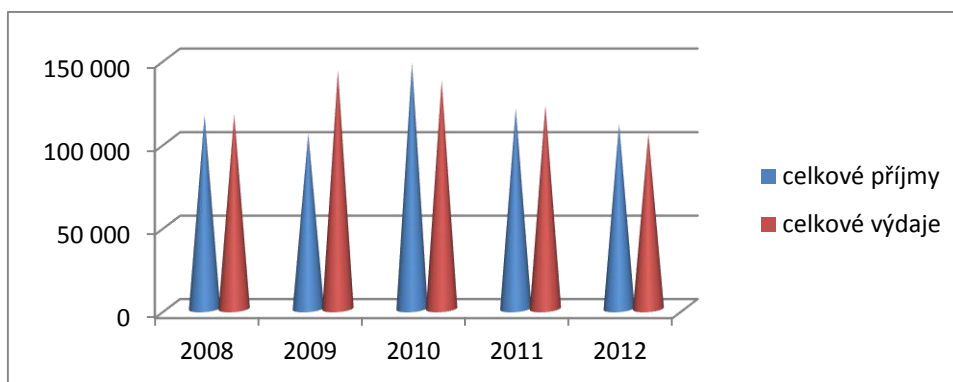
Ve sledovaném období 2008-2012 schválilo zastupitelstvo města, kromě let 2010 a 2012, rozpočet deficitní. Skutečné hospodaření se však v jednotlivých letech vyvíjelo značně rozdílně, než předpokládal schválený rozpočet. V roce 2008 hospodařilo město se schodkem 349 tis. Kč, v roce 2009 došlo k velkému zvýšení schodku, který činil 37 613 tis. Kč. Rok 2010 přinesl přebytkové hospodaření ve výši 10 539 tis. Kč. O rok později se opět stal rozpočet schodkovým v celkové výši 1 983 tis. Kč. Ovšem poslední zkoumaný rok, tzn. období 2012 skončilo hospodaření přebytkem 5 752 tis. Kč. V oblasti příjmů bylo rozpočtové plnění v prvním roce přečerpané, postupně však přecházelo v nedočerpané. V roce 2009 došlo k naplnění příjmů jen do výše 70,87 % upraveného rozpočtu. Toto bylo způsobeno nižší skutečností v oblasti daňových příjmů, konkrétně u daně z příjmu právnických osob a u správních poplatků. Oblast čerpání výdajů se podařilo vždy udržet pod upraveným rozpočtem. Nedočerpanou část tvořily kapitálové výdaje, kde se neuskutečnily některé rozpočtované aktivity z důvodu nepřiznané státní dotace.

Tabulka 5: Přehled rozpočtů v jednotlivých letech 2008-2012

Rok		2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy	schválený rozpočet	95 565	148 179	147 567	98 519	90 232
	upravený rozpočet	111 457	148 508	154 552	126 621	111 444
	skutečné čerpání	116 248	105 252	147 453	120 058	110 810
	plnění rozpočtu v %	104,30	70,87	95,41	94,82	99,43
Výdaje	schválený rozpočet	109 618	178 263	147 567	107 120	103 733
	upravený rozpočet	122 609	187 367	161 830	139 563	120 426
	skutečné čerpání	116 597	142 865	136 913	122 041	105 058
	plnění rozpočtu v %	95,10	76,25	84,60	87,45	87,24
Saldo	schválený rozpočet	-14 053	-30 084	0	-8 601	-13 501
	upravený rozpočet	-11 152	-38 860	-7 278	-12 942	-8 981
	skutečné čerpání	-349	-37 613	10 539	-1 983	5 752

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Obrázek 14: Graf celkových příjmů a výdajů v období 2008 – 2012 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

4.2.1 Analýza příjmů

Celkové příjmy se pohybovaly v rozmezí 105 – 120 mil. Kč. V roce 2010 dosáhly příjmy za sledované období svého maxima. Oba indexy ukazují, že rok 2010 byl značně rozdílný oproti sledovaným obdobím. Nárůst příjmů byl způsoben vyššími neinvestičními dotacemi ze státního rozpočtu a ze státních fondů. Zatímco v roce 2009 činili běžné dotace 17 734 tis. Kč a investiční 9 249 tis. Kč, v roce 2010 dosáhly celkové výše 34 030 tis. Kč běžné a 25 561 tis. Kč dotace kapitálové. V letech 2011 se dotace vyšplhaly na částky 24 704 tis. Kč a 14 808 tis. Kč. Rok 2012 byl ve sledovaném období z pohledu dotací běžných nejslabší, konkrétně jejich výše činila 14 538 tis. Kč a dotace kapitálové dosáhly výše 11 706 tis. Kč.

Tabulka 6: Příjmy na 1 obyvatele v období 2008 - 2012

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy celkem	116 248	105 252	147 453	120 058	110 810
Počet obyvatel	6 797	6 788	6 774	6 720	6 690
Příjmy na 1 obyvatele	17,10	15,51	21,77	17,87	16,56
Řetězový index	-	0,91	1,40	0,81	0,92
Bazický index	1,00	0,91	1,27	1,03	0,95

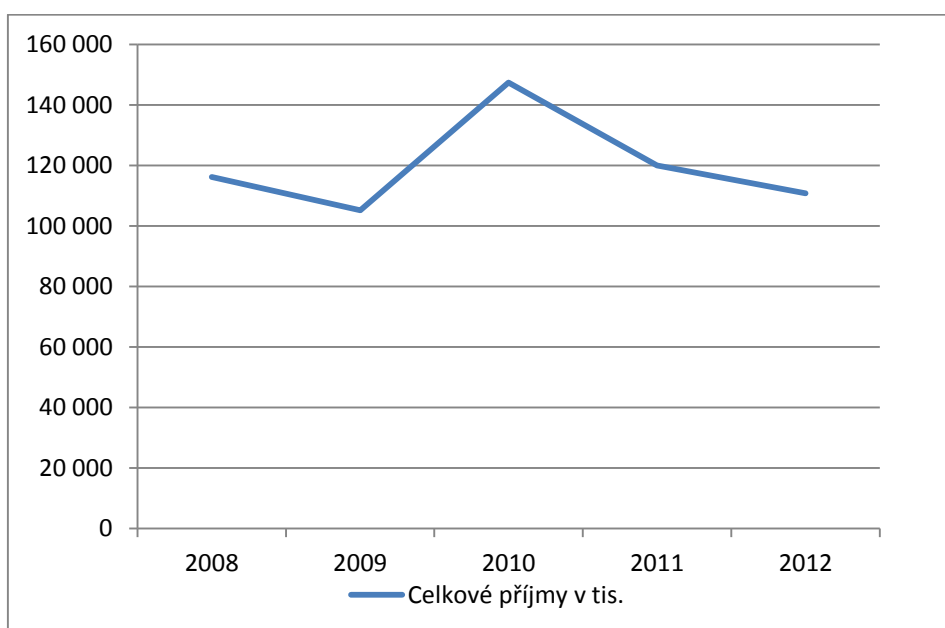
Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Oproti roku 2009 dostalo město o 5 mil. Kč více na výkon státní správy a dalších téměř 5,5 mil. Kč neinvestiční dotaci na „Snížení energetické náročnosti budovy Základní škola Letná“ ze Státního fondu životního prostředí ČR. Na tuto akci byla přiznána i

investiční dotace ve výši 3,8 mil. Kč. Další investiční akcí v roce 2010 byla „Regenerace zeleně ve městě“, na kterou byla poskytnuta běžná dotace ve výši 4,3 mil. Kč a kapitálová dotace ve výši 3,8 mil. Kč.

V roce 2010 a 2011 získaly mimošské základní školy finanční prostředky z fondů Evropské unie na akci „Peníze školám“. Základním školám ve městě se podařilo získat téměř 4 mil. Kč z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Tyto prostředky také ovlivnily navýšení rozpočtu města, neboť do škol, jakožto příspěvkových organizací města, musely přecházet přes rozpočet svého zřizovatele.

Obrázek 15: Graf vývoje příjmů v letech 2008 – 2012 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Z hlediska podílu na celkových příjmech tvořily největší část příjmy **daňové**. Daňové příjmy se na celkovém objemu podílí v jednotlivých letech ve výši 36 % - 51 %. Jak ukazuje bazický index, do období 2012 se stále nepodařilo dosáhnout výše daňových příjmů z roku 2008.

Tabulka 7: Daňové příjmy v období 2008 - 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč

Daňové příjmy	2008	2009	2010	2011	2012
celkové daňové příjmy	57 838	51 789	54 048	54 384	56 952

daňové příjmy/1 obyv.	8,51	7,63	7,98	8,09	8,51
řetězový index	-	0,90	1,04	1,01	1,05
bazický index	1,00	0,90	0,93	0,94	0,98
podíl % na celkových příjmech	49,75	49,20	36,65	45,30	51,40

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Daňové příjmy můžeme rozdělit do dvou hlavních oblastí. První oblastí jsou daně, které tvoří:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
- daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti
- daň z příjmů právnických osob
- daň z příjmů obce
- daň z nemovitosti
- daň z přidané hodnoty

Druhá oblast zahrnuje:

- místní poplatky
- správní poplatky

Tabulka 8: Členění daňových příjmů v tis. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012
Daň z příjmů FO	10 821	10292	10136	10093	10067
Daň z příjmů FO ze SVČ	1 187	754	557	370	330
Daň z příjmů FO z kap.výn	906	886	890	963	1137
Daň z příjmů právnických osob	14 981	10524	10840	10074	11161
Daň z příjmů PO za obce	1 189	1735	1269	2281	1848
Daň z přidané hodnoty	22 471	22028	22977	23915	22451
Daň z nemovitosti	1 820	1728	3340	2465	3092
Místní poplatky	2 414	2 645	2 596	2 896	6 122

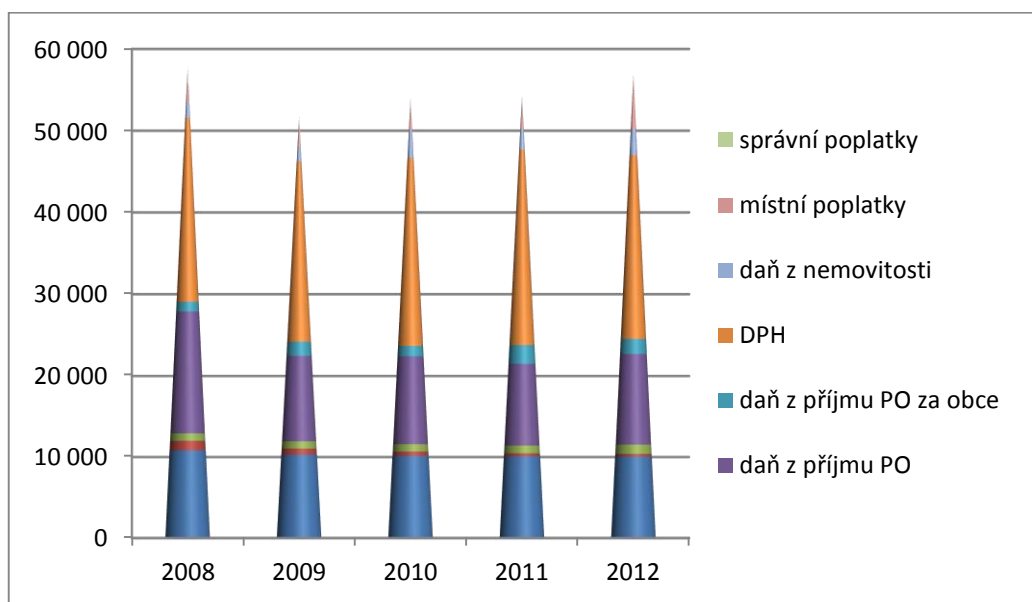
Správní poplatky	2 049	1 197	1 445	1 328	744
Daňové příjmy celkem	57 838	51 789	54 048	54 384	56 952

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

V roce 2010 došlo k vydání zákona č. 295/2012 Sb., kterým se měnil zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Novela přinesla především navýšení významu podílu počtu obyvatel na rozpočtové určení daní, konkrétně ze 3 % na 10 %. Toto mělo pozitivní dopad především na malé obce s počtem obyvatel okolo 5 000.

Významný nárůst zaznamenaly v roce 2012 také místní poplatky, které se vybraly ve výši 6 122 tis. Kč. Nárůst způsobila změna pravidel u stanovení poplatků za každý provozovaný výherní hrací přístroj, kdy nově náleží obcím 80 % stanoveného poplatku. Tato změna rozpoutala v Mimoně stále přetrvávající rozpor mezi zastupiteli, zda mít prioritně zájem na omezení negativních aktivit okolo hazardu ve městě, nebo upřednostnit pravidelné a nezanedbatelné příjmy do rozpočtu města. Nyní převažuje skupina příznivců přílivu daňových příjmů.

Obrázek 16: Členění daňových příjmů v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Ve sledovaném období nedošlo k výraznějším výkyvům v oblasti **nedaňových příjmů**. Jejich podíl na celkových příjmech se pohyboval v rozpětí 20,55 % a 24,51 %. Tyto příjmy jsou tvořeny zejména splátkami půjček od fyzických osob, které byly poskytnuty z Fondu rozvoje bydlení, příjmy z nájemného a služeb za byty a nebytové prostory a také poplatky za sběr a svoz komunálního odpadu. Vybrané zálohy na nájemné a na služby činily v roce 2008 14 725 tis. Kč, o rok později 14 595 tis. Kč. Rok 2010 přinesl zvýšení vybraného nájemného o cca 1,5 mil. Kč, výše tedy činila 15 961 tis. Kč. Jak ukazuje meziroční index, rok 2011 znamenal snížení na částku 14 062 tis. Kč a v roce 2012 nenastal výrazný výkyv, příjmy byly 14 272 tis. Kč.

V roce 2012 došlo k mírnému zvýšení nedaňových příjmů díky vrácení návratné finanční výpomoci ve výši 1,7 mil. Kč.

Tabulka 9: Nedaňové příjmy v období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč

Nedaňové příjmy	2008	2009	2010	2011	2012
celkové nedaňové příjmy	25 389	25 800	30 300	25 272	26 335
daňové příjmy/1 obyv.	3,74	3,80	4,47	3,76	3,94
řetězový index	-	1,02	1,17	0,83	1,04
bazický index	1,00	1,02	1,19	1,00	1,04
podíl % na celkových příjmech	21,84	24,51	20,55	21,05	23,77

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Kapitálové příjmy

Věcnou náplň kapitálových příjmů tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku, zejména pozemků a nemovitostí. Tyto příjmy patří v rozpočtu obce mezi neopakovatelné, tedy nahodilé a souvisí s poptávkou po majetku ve vlastnictví obce v daném rozpočtovém roce.

Tabulka 10: Kapitálové příjmy v období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč

Kapitálové příjmy	2008	2009	2010	2011	2012
celkové kapitálové příjmy	3 151	679	3 514	890	1 279
daňové příjmy/1 obyv.	0,46	0,10	0,52	0,13	0,19

řetězový index	-	0,22	5,18	0,25	1,44
bazický index	1,00	0,22	1,12	0,28	0,41
podíl % na celkových příjmech	2,71	0,65	2,38	0,74	1,15

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Z uvedené tabulky je zřejmé, že podíl **kapitálových příjmů** na celkových se pohybuje jen v maximální výši 2,71 %.

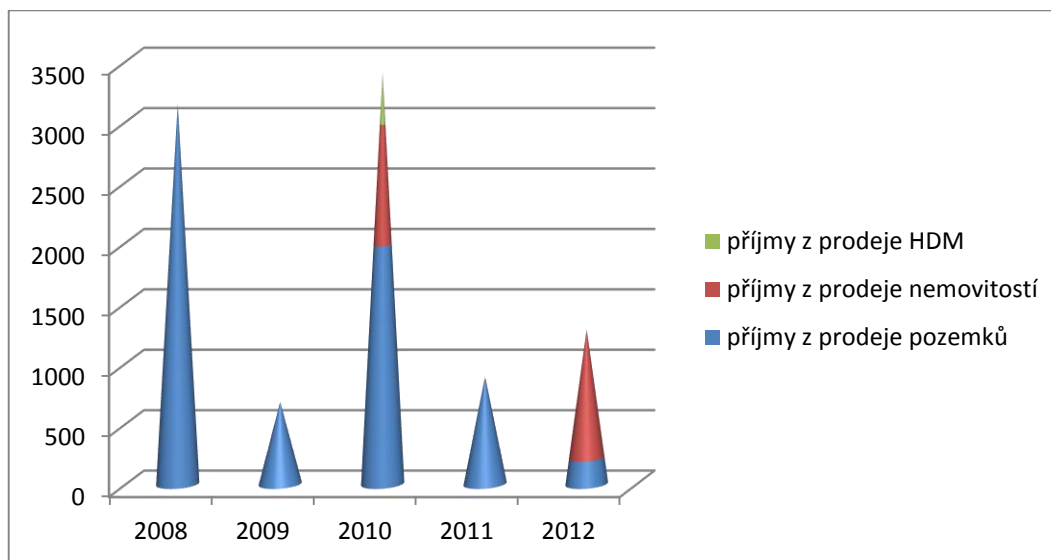
Tabulka 11: Členění kapitálových příjmů v tis. Kč

Třída 3 - Kapitálové příjmy	skutečnost 2008	skutečnost 2009	skutečnost 2010	skutečnost 2011	skutečnost 2012
Příjmy z prodeje pozemků	3 121	679	1981	838	218
Příjmy z prodeje nemovitostí	0	0	996	27	1061
Příjmy z prodeje ost.hmot. dlouh.majetku	30	0	432	25	0
Kapitálové příjmy celkem	3 151	679	3 408	890	1279

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

V období 2008 uskutečnilo město prodej pozemků stávajícím nájemcům v celkovém objemu 3 121 tis. Kč. Zastupitelé se rozhodli nájemní smlouvy neprodlužovat, ale pozemky nabídnout k prodeji. Rok 2010 přinesl do rozpočtu obce kapitálové příjmy ve výši 3 408 tis. Kč. Jednalo se o prodej nemovitosti v ulici Hvězdovská, čp. 157. Období 2009 a 2011 nepřineslo žádnou výraznou příjmovou položku do městského rozpočtu, příjmy z prodeje pozemků se pohybovaly v rozmezí 679 tis. Kč a 838 tis. Kč. Změnu opět přinesl rok 2012, kdy se po opětovné nabídce podařilo prodat nemovitost v ulici Pertoltická, čp. 137 a také nemovitost v ulici Pražská, čp. 162. Příjmy z těchto nemovitostí činily 1 061 tis. Kč.

Obrázek 17: Přehled kapitálových příjmů v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Město Mimoň se již několik let potýká s požadavky nájemníků městských bytů, kteří chtějí koupit byty do osobního vlastnictví. Jelikož je toto zájem značné části občanů města, bývá prodej bytů častým bodem ve volebních programech jednotlivých politických stran, které kandidují v komunálních volbách. Po zvolení však přijde tvrdá realita, která odhalí, jak velkou položkou v rozpočtu města jsou příjmy z nájemného a služeb v těchto bytech. Představitelé města pak dojdou k závěru, že tyto opakovatelné a pravidelné příjmy není snadné postrádat a poté nahradit jinými. Dalším argumentem, který mluví pro zachování aktiv města ve výši několika milionů Kč je fakt, že v případě získání státní dotace je město povinno částečně financovat investiční akci ze svého rozpočtu. Toto bývá řešeno především přijetím úvěru a banka požaduje záruky ve formě aktiv.

Tabulka 12: Dotace v období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč

Dotace	2008	2009	2010	2011	2012
celkové dotace	29 420	26 983	59 591	39 512	26 244
daňové příjmy/1 obyv.	4,33	3,98	8,80	5,88	3,92
řetězový index	-	0,92	2,21	0,66	0,66
bazický index	1,00	0,92	2,03	1,34	0,89
podíl % na celkových příjmech	25,31	25,64	40,41	32,91	23,68

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Tabulka č. 12 ukazuje, že **dotace** tvoří významnou položku v rozpočtech municipalit. Finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou určeny na částečné financování běžných neinvestičních výdajů, větší část z nich je však účelově vázána předmětem i podmínkami, za kterých se smí použít, zejména u dotací kapitálových.

Pro lepší představu uvádím tabulku porovnávající výše dotací investiční a neinvestičních v jednotlivých zkoumaných letech.

Tabulka 13: Členění dotací

Dotace	2008	2009	2010	2011	2012
Neinvestiční dotace	15 656	17 734	34 030	24 704	14 538
Investiční dotace	13 764	9 249	25 561	14 808	11 706
Dotace celkem	29 420	26 983	59 591	39 512	26 244

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Příjmy z poskytnutých neinvestičních dotací byly ve zkoumaném období ovlivněny zvýšením prostředků na výkon státní správy, kdy v roce 2008 činily 4 408 tis. Kč a v roce 2009 stouply na 8 851 tis. Kč. Od roku 2010 opět klesaly přibližně o 1,2 mil. Kč každý rok. V roce 2012 byla tedy poskytnuta dotace ve výši 6 324 tis. Kč. Rok 2010 také ovlivnila již výše zmíněná akce „Peníze školám“, na které byly poskytnuty prostředky z Evropské unie. Ve stejném období se městu podařilo získat finanční prostředky na regeneraci zeleně ve městě v celkové výši 3 757 tis. Kč.

U kapitálových dotací vedly k celkovým přiznaným dotacím uskutečněné investiční akce. V níže uvedené tabulce uvádím investiční akce města ve sledovaných letech.

Tabulka 14: Přehled přijatých investičních dotací v období 2008 – 2012 v tis. Kč

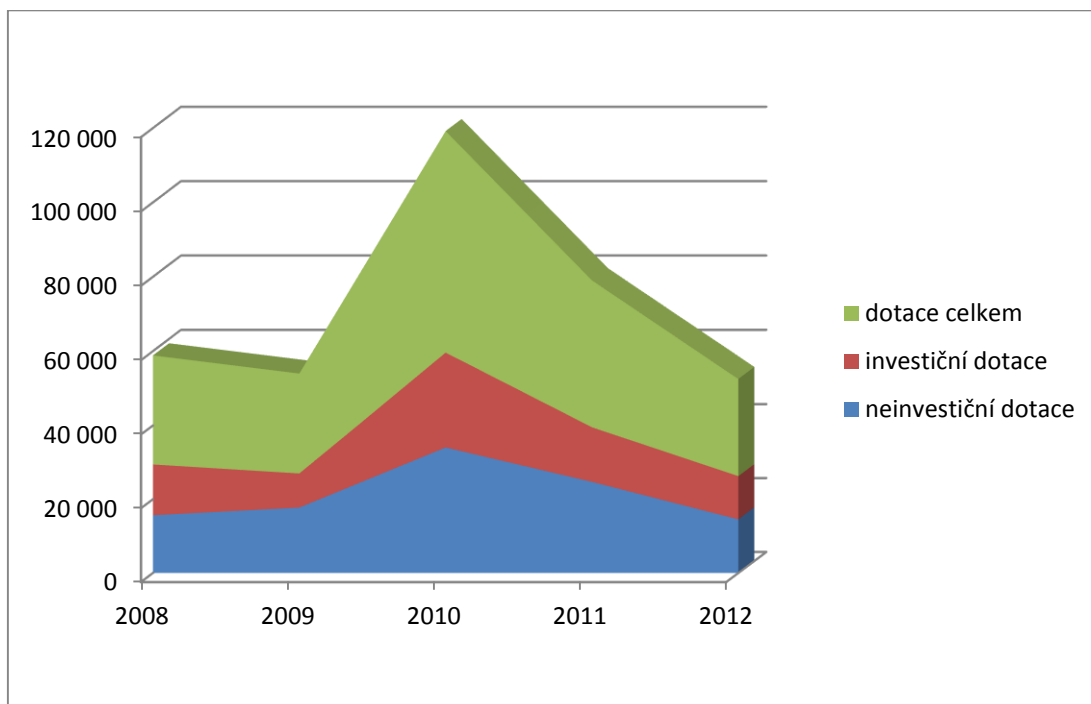
Název investiční akce	2008	2009	2010	2011	2012
<i>Venkovní sportoviště ZŠ Ralsko</i>	0	0	0	7288	9000
<i>sloup Matky Boží</i>	0	0	0	0	131
<i>Cyklostezka Zám most - Noviny</i>	0	0	0	0	2257
<i>Zefektivnění údržby veřejných ploch</i>	0	0	0	0	180
<i>Malá 140</i>		1150	0	0	0
<i>dětské hřiště</i>		309	0	0	0

<i>zateplení Eliášova</i>		209	0	0	0
<i>Snížení energ. náročnosti ZŠp Letná</i>	0	0	290	0	0
<i>zateplení Eliášova</i>		3545	0	0	0
<i>hasičské auto</i>		2500	0	0	0
<i>vitríny muzeum</i>		86	692	83	0
<i>VISK - knihovna</i>	0	0	70	80	0
<i>Bezbariérový přístup ZŠp Letná</i>	0	0	1250	0	0
<i>Snížení energ. náročnosti ZŠp Letná</i>	0	0	4927	0	0
<i>Cyklostezka Zám most - Noviny</i>	0	0	0	350	0
<i>Cyklostezka Ploužnice</i>	0	0	0	0	100
<i>sloup Matky Boží</i>	0	0	50	0	0
<i>Rozvoj atraktivit ČR</i>	0	0	0	0	39
<i>Zámecký most + nátok</i>	0	0	6518	5578	0
<i>Muzeum - rekonstrukce Špitálu</i>		1451	11764	1428	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Podíl investičních a neinvestičních dotací na celkových znázorňuje níže uvedený graf

Obrázek 18: Podíl investičních a neinvestičních dotací v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

4.2.2 Analýza výdajů

Celkové rozpočtové výdaje ve zkoumaném období střídavě překračují příjmy a naopak. Vzhledem k tomu, že představitelé municipality většinou velmi neochotně schvalují deficitní rozpočty, je vazba mezi vyrovnanými příjmy a výdaji vcelku logická. Bohužel skutečné čerpání v rozpočtu Mimoně je vyrovnané pouze v roce 2008.

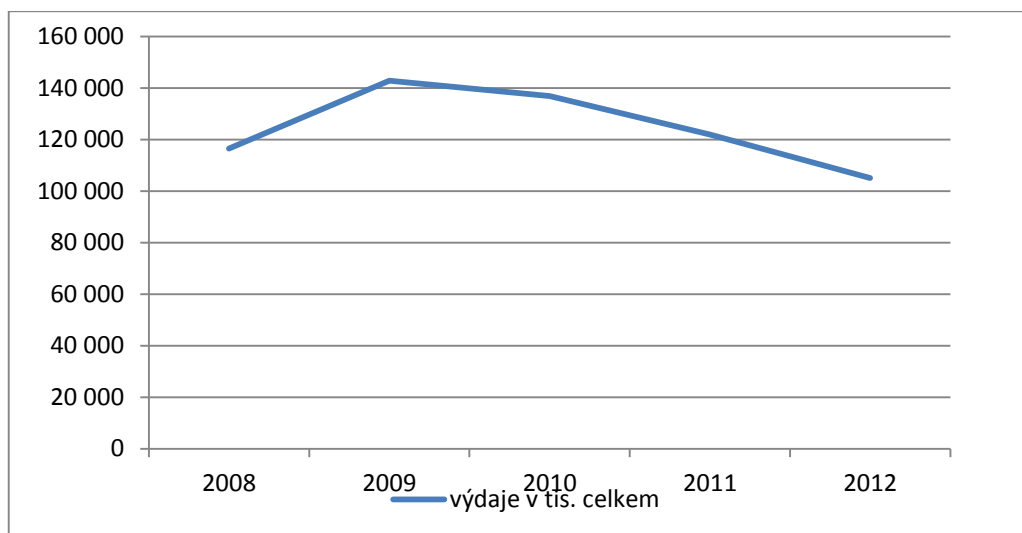
Tabulka 15: Výdaje za období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Výdaje celkem	116 597	142 865	136 913	122 041	105 058
Počet obyvatel	6 797	6 788	6 774	6 720	6 690
Příjmy na 1 obyvatele	17,15	21,05	20,21	18,16	15,70
Řetězový index	-	1,23	0,96	0,89	0,86
Bazický index	1,00	1,23	1,17	1,05	0,90

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Jak vyplývá z tabulky, od roku 2009 se daří celkové výdaje města snižovat. Sestupný trend znázorňuje i následující graf.

Obrázek 19: Celkové výdaje za období 2008-2012 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

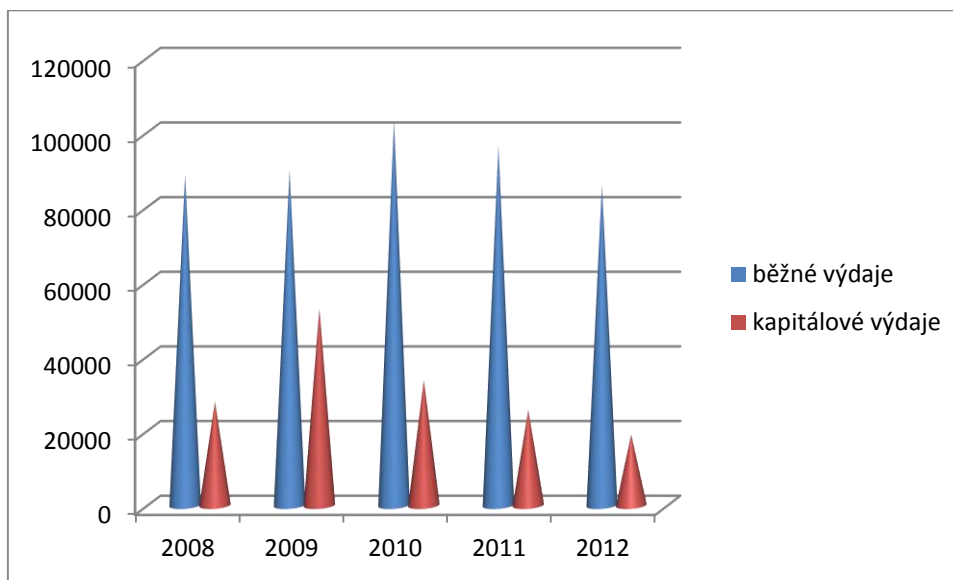
Výdaje stejně jako příjmy jsou dle rozpočtové skladby rozděleny. Jde o výdaje běžné a výdaje kapitálové. Běžné výdaje souvisí s každoroční činností místních samospráv a jejich příspěvkových organizací, či zřízených složek, zatímco kapitálové výdaje se odvíjí od uskutečňování plánovaných investičních akcí.

Tabulka 16: Členění výdajů v tis. Kč

Rekapitulace výdajů	2008	2009	2010	2011	2012
Běžné výdaje celkem	88 750	89 991	103 268	96 446	86 063
Kapitálové výdaje celkem	27 847	52 873	33 645	25 595	18 995
Výdaje celkem	116 597	142 864	136 913	122 041	105 058

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Obrázek 20: Přehled běžných a kapitálových výdajů v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Z grafického znázornění je zřejmé, že převážnou část výdajové stránky rozpočtu tvoří běžné výdaje., do kterých město řadí výdaje spojené s provozem úřadu, plnění úkolů města, jako běžné opravy majetku ve vlastnictví města, platby za vodu, plyn, teplo a elektřinu, služby pošt, telekomunikace, bankovní poplatky, příspěvky příspěvkovým organizacím, výplatu sociálních dávek, ale i náklady na roční dluhovou službu a splátky úroků z úvěrů. Vedení města nepředpokládá v blízké budoucnosti změny v personální politice městského úřadu, proto nelze očekávat jakékoliv odchylky od částek stanovených na mzdy, včetně pojištění.

K postupnému snižování výdajů bylo město donuceno hlavně s ohledem na světovou ekonomickou krizi a z důvodu očekávaného nového zákona o rozpočtovém určení daní, tudíž bylo značně komplikované odhadnout plánované příjmy. U investičních akcí se město zaměřilo na dokončení již rozpracovaných projektů, případně uskutečnilo menší aktivity.

Investice za sledované období dosáhly souhrnné výše 158 522 tis. Kč. Kapitálovým výdajům jednoznačně vévodila stavba „Rekonstrukce muzea – turistické využití Zlotoryje – Mimoň“, v roce 2009 v objemu 7 990 tis. Kč, v roce 2010 14 326 tis. Kč a v roce 2011 v objemu 22 316 tis. Kč.

Tabulka 17: Kapitálové výdaje v období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč

Kapitálové výdaje	2008	2009	2010	2011	2012
celkové kapitálové výdaje	27 847	52 873	33 645	25 595	18 995
kapitálové výdaje / 1 obyvateľ	4,10	7,79	4,97	3,81	2,84
řetězový index	-	1,90	0,64	0,76	0,74
bazický index	1,00	1,90	1,21	0,92	0,68
podíl % na celkových výdajích	23,88	37,01	24,57	20,97	18,08

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Mezi další finančně náročné akce patřila výstavba venkovního sportoviště u Základní školy a Mateřské školy Pod Ralskem, která si v letech 2010 – 2012 vyžádala prostředky ve výši 19 473 tis. Kč, dále rekonstrukce Zámeckého mostu ve výši 14 562 tis. Kč, snížení energetické náročnosti budov Mateřské školy Eliášova (7 320 tis. Kč) a Základní školy praktické Letná (8 222 tis. Kč).

Kromě výstavby a rekonstrukcí bylo také v rámci kapitálových výdajů pořízeno nové vozidlo pro Jednotku dobrovolných hasičů Mimoň v objemu 5 018 tis. Kč.

Veškeré výše uvedené akce byly financovány ze získaných dotací ze státního rozpočtu a fondů Evropské unie za spoluúčasti města. K zajištění spolufinancování akcí si město vzalo úvěr u peněžního ústavu Volksbank, a.s. v celkové výši 20 745 tis. Kč

V roce 2012 byla zahájena stavba dvou okružních křižovatek. V ulici Českolipské s předpokládaným objemem 13 mil. Kč a na Náměstí ČSLA s předpokládaným objemem 17 mil. Ve městě bude vystavena také třetí okružní křižovatka na Tyršově náměstí, jejíž výstavba je součástí akce „Humanizace ulic Husova a Pražská. Na spolufinancování se bude podílet kromě města, také Liberecký kraj, Severočeská vodárenská společnost, a.s. a Evropská unie, prostřednictvím ROP Severovýchod. Celkové náklady jsou stanoveny na 89 mil. Kč.

Tabulka 18: Běžné výdaje v období 2008 – 2012 na 1 obyvatele v tis. Kč

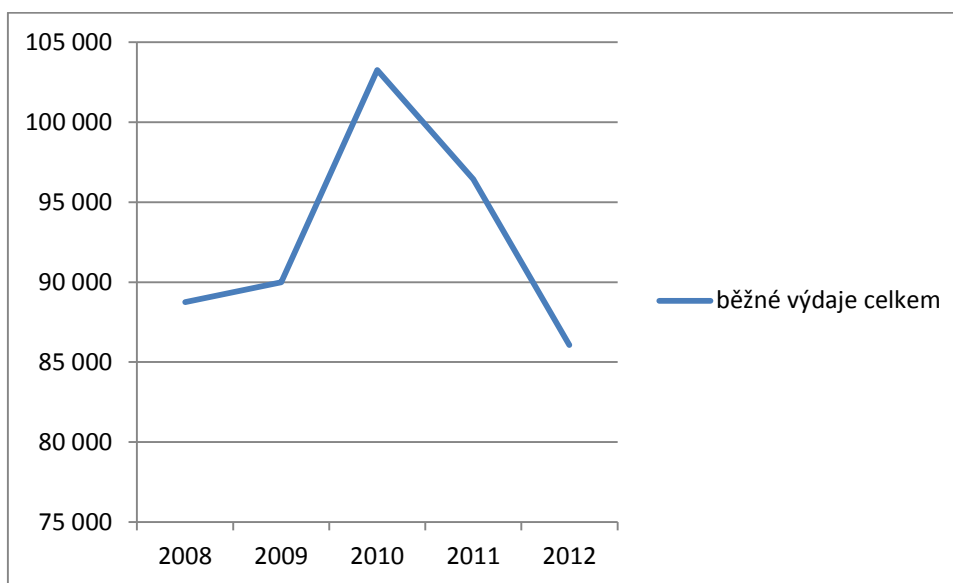
Běžné výdaje	2008	2009	2010	2011	2012
celkové běžné výdaje	88 750	89 991	103 268	96 446	86 063

běžné výdaje / 1 obyvatele	13,06	13,26	15,24	14,35	12,86
řetězový index	-	1,01	1,15	0,93	0,89
bazický index	1,00	1,01	1,16	1,09	0,97
podíl % na celkových výdajích	76,12	62,99	75,43	79,03	81,92

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Roční objem běžných výdajů ve zkoumaném období se pohyboval v rozmezí 86 063 - 103 268 tis. Kč. Oba indexy použité v analýze ukazují zvýšení výdajů v roce 2009 oproti roku 2008 a následně od roku 2010 jejich snižování. Klesající tendenci běžných výdajů od roku 2010 znázorňuje graf.

Obrázek 21: Běžné výdaje v tis. Kč za období 2008 - 2012

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Ve všech pěti sledovaných letech bylo čerpání běžných výdajů nižší, než stanovil rozpočet, a to i provedených rozpočtových opatření. V roce 2008 a 2009 vznikly úspory na výdajích neuskutečněním některým plánovaných oprav komunikací a také nižšími výdaji v oblasti bytového a nebytového hospodářství. Období let 2010 až 2012 přineslo každoroční úspory ve výdajích spojených s údržbou veřejné zeleně, bytovým hospodářstvím a činností místní správy. U bytového hospodářství jde zejména o

neuskutečněné opravy bytů a nebytových prostor a snižování výdajů na energie. Díky elektronickým aukcím se městu daří každoročně šetřit finanční prostředky za odběr elektrické energie. Co se týká příspěvkových organizací města, činí podíl poskytovaných příspěvků 15 až 20 % z celkových výdajů.

4.2.3 *Financování*

Rozpočtová skladba zahrnuje kromě příjmů a výdajů oblast financování, kde jsou zobrazeny přijaté a poskytnuté půjčky a úvěry a také změny peněžních prostředků na bankovních účtech, které zobrazují příjmy z minulých let použité k úhradě schodků rozpočtu. Jak vyplývá z tabulky, ve sledovaném období rostly splátky jistiny půjček, ale v roce 2012 si již město žádný úvěr nevzalo. Tyto výdaje se na celkových běžných výdajích podílejí 9,87 %.

Tabulka 19: Financování v období 2008 – 2012 v tis. Kč

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Krátkodobé přijaté půjčky					
Uhrazené splátky krátkodobě přijatých půjček					
Změna stavu krátkodobých účtů hrazení schodku příjmy z minulých let	1306	25830	10696	2074	2746
Aktivní krátkodobé operace řízení likvidity					
Aktivní krátkodobé operace řízení likvidity					
Dlouhodobé přijaté půjčky	4269	16859	6447	6553	0
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	-5226	-5077	-6290	-6644	-8498
Nepřevedené částky vyrovnávající schodek (kontokorent)	0	0	0	0	0
Financování celkem	349	37613	10539	1001	-5752

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

4.2.4 *Zadluženost a dluhová služba*

Pojem dluhová služba je stanoven pro účely zabezpečení kontroly státu nad přijímáním návratných finančních prostředků měst a obcí v rámci jejich zákonem definované samostatné působnosti a pro účely jednoduché kontroly zadluženosti pro územní samosprávné celky. Stát tak nepřímo kontroluje příjem dluhových prostředků. Za

porušení závazného 30% podílu ukazatele dluhové služby, může být obec sankciována vyloučením z dotačních vztahů se státním rozpočtem i na něj vázaných fondů.

Výpočet ukazatele dluhové služby provádí obce samy, žádají-li o dotaci u jednotlivých resortních ministerstev, státních fondů, fondů EU. Dluhová služba je podkladem pro posouzení finančního zdraví žadatele. Výpočet se provádí podle výsledků hospodaření za poslední finančně uzavřený rok. V případě, kdy je ukazatel dluhové služby vyšší než 30% si může dané ministerstvo dodatečně vyžádat podrobnější údaje o hospodaření obce.

Obsah dluhové služby se definuje takto:

- zaplacené úroky
- uhrazené splátky vydaných dluhopisů
- splátky jistin
- splátky leasingu

Dluhová základna obsahuje skutečně dosažené daňové příjmy ve třídě 1 a nedaňové příjmy ve třídě 2 za daný kalendářní rok a dotace souhrnného finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtům krajů podle přílohy zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok. Dluhová služba se poměřuje ke skutečnému objemu dluhové základny za uplynulý kalendářní rok. Výsledkem je ukazatel dluhové služby.

$$\frac{\text{dluhová služba}}{\text{dluhová základna}} \times 100 = \text{ukazatel dluhové služby v \%}$$

Tabulka 20: Ukazatel dluhové služby k 31.12.2012

Číslo řádku	Název položky	Vymezení ukazatele	Stav k 31.12.2012
-------------	---------------	--------------------	-------------------

1	Daňové příjmy po konsolidaci	Třída 1	56952
2	Nedaňové příjmy po konsolidaci	Třída 2	26335
3	Běžné přijaté dotace	Položky 4112, 4212	7666
4	Dluhová základna	ř.1 + ř.2 + ř.3	90953
5	Úroky	Položka 5141	828
6	Splátky jistiny	Položky 8xx2, 8xx4	8499
7	Splátky leasingu	Položka 5178	0
8	Výdaje na dluhovou službu	ř.5 + ř.6 + ř.7	9327
9	Ukazatel dluhové služby		10,25%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Město využívalo v hodnoceném období pro financování rozpočtových výdajů rovněž cizích zdrojů. Potřeba zapojení úvěrů a půjček vznikala zejména při snaze samosprávy realizovat zvýšené kapitálové výdaje. Za hodnocené období nebyly cizí zdroje použity pro financování běžných výdajů města. Celková výše jistiny nesplacených úvěrů a půjček není z hlediska budoucí schopnosti města splácet své závazky riziková. Ukazatel dluhové služby je v přijatelné výši a v několika příštích letech bude klesat. Pokud však město nepřijme nové cizí zdroje.

Tabulka 21: Přehled úvěrů k 31.12.2012

Bankovní ústav	Výše úvěru	Splatnost úvěru	Účel úvěru	Zůstatek úvěru k 31.12.2012 v Kč
----------------	------------	--------------------	------------	-------------------------------------

Státní fond rozvoje bydlení	3 500 000,00 Kč	červen 14	oprava byt. fondu	721 540,29 Kč
Státní fond rozvoje bydlení	7 000 000,00 Kč	červen 17	oprava byt. fondu	3 926 553,80 Kč
Česká spořitelna, a.s.	7 200 000,00 Kč	duben 13	tělocvična ZŠ	432 424,10 Kč
Volksbank, a.s.	10 050 000,00 Kč	leden 15	investiční akce Malá 140	4 187 500,00 Kč
Volksbank, a.s.	20 745 000,00 Kč	červen 17	spoluúčast na inv. akcích	13 336 070,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Kromě komerčních úvěrů využilo město i dvě bezúročné půjčky ze Státního fondu rozvoje bydlení v objemu 3,5 mil Kč a 7 mil. Kč. Splatnost těchto půjček je červen 2014 a červen 2017. Prostředky byly použity na opravu a modernizaci bytového fondu. Úvěry, poskytnuté Českou spořitelnou, a.s. ve výši 7,2 mil. Kč a Volksbank, a.s. ve výši 10,050 mil. Kč a 20,745 mil. Kč byly přijaty pro dofinancování podílu obce u investičních akcí Výstavba tělocvičny u Základní školy a Mateřské školy Pod Ralskem, Rekonstrukce domu Malá 140/III, Výstavba venkovního sportoviště u Základní školy a Mateřské školy Pod Ralskem, rekonstrukce bývalého Špitálu na městské muzeum a Výstavba okružních křižovatek v ulicích Českolipská a Náměstí ČSLA. Poskytnutí úvěru vždy předcházelo výběrové řízení, kdy byly hodnoceny nabídky od jednotlivých bankovních institucí. Nabídky byly předloženy finančnímu výboru k vyjádření a poté ke schválení zastupitelstvu města.

4.2.5 Saldo rozpočtu, financování běžných potřeb města

Tabulka 22: Provozní hospodářský výsledek v tis. Kč

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Běžné příjmy	99333	95323	118378	104360	97825
Běžné výdaje	88 750	89 991	103 268	96 446	86 063

Provozní HV	10 583	5 332	15 110	7 914	11 762
Řetězový index	-	0,50	2,83	0,52	1,49
Bazický index	1,00	0,50	1,43	0,75	1,11

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Velmi zajímavé porovnání jednotlivých období nám nabízí analýza běžných výdajů k běžným příjmům. Za celé sledované období je provozní hospodářský výsledek kladný, jde tedy o přebytek z provozní činnosti města. Jak ukazují oba indexy, klesl provozní hospodářský výsledek v roce 2009 o polovinu oproti roku 2008. V roce 2010 došlo k velké změně v indexových ukazatelích, které bylo způsobeno nárůstem jak běžných příjmů tak výdajů díky poskytnutým neinvestičním dotacím. Rok 2011 a 2012 byl již opět na podobné úrovni jako v roce 2008.

Provozní přebytky z jednotlivých let byly použity zejména pro financování vlastní investiční politiky města a také k úhradě splátek přijatých úvěrů.

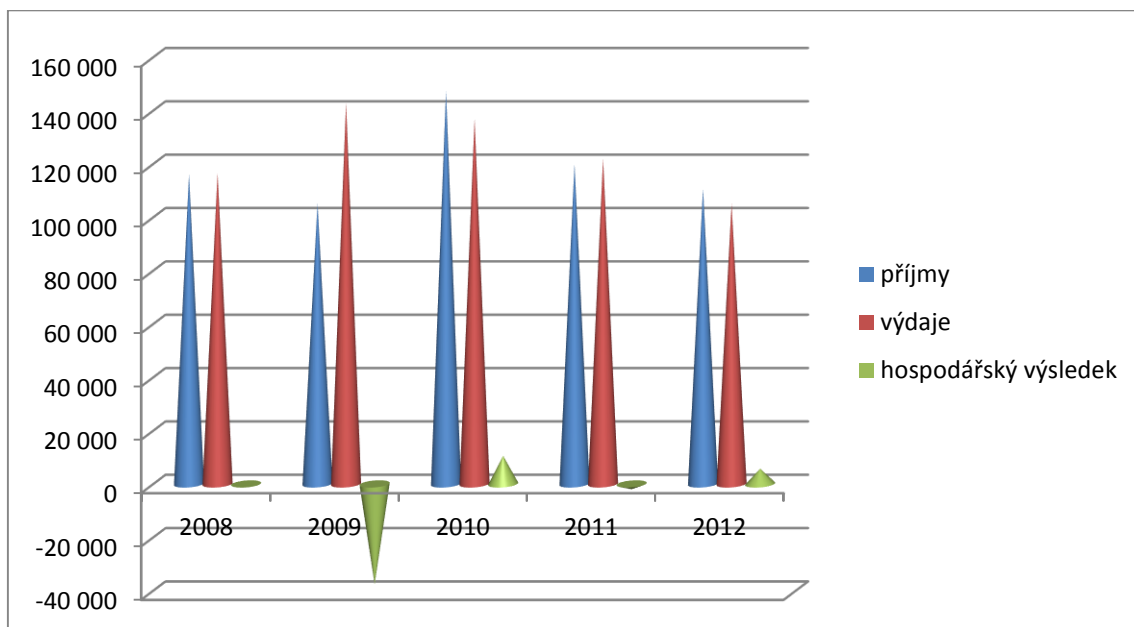
Tabulka 23: Hospodářský výsledek v období 2008 – 2012 v tis. Kč

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy	116 248	105 252	147 453	120 058	110 810
Výdaje	116 597	142 865	136 913	122 041	105 058
HV	-349	-37 613	10 540	-1 983	5 752

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

V roce 2008 zaznamenalo město schodek ve výši 349 tis. Kč. V roce 2009 hospodařilo město se schodkem 37 613 tis. Kč, v roce 2010 skončilo s přebytkem 10 540 tis. Kč, rok 2011 byl opět se záporným výsledkem ve výši 1 983 tis. Kč a v roce 2012 bylo hospodaření města zase přebytkové ve výši 5 752 tis. Kč.

Obrázek 22: Přehled hospodářských výsledků v jednotlivých letech v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Při uvedení přebytků a deficitů rozpočtu kumulovaně, součet třech deficitů za sledované období činí 39 945 tis. Kč a součet dvou dosažených přebytků je v objemu 16 292 tis. Kč.

4.3 Rozpočtový výhled 2013 – 2016

Rozpočtový výhled využívají orgány města k tvorbě budoucích rozpočtů, neboť obsahují predikci daňových příjmů, avizovanou Ministerstvem financí České republiky. Tímto způsobem se odhaduje výše volných finančních prostředků, které mohou být použity ke krytí investičních záměrů nebo je případně zhodnocovat zvoleným způsobem. Nezbytnou podmínkou fungování a přínosu rozpočtového výhledu, je jeho průběžná aktualizace a doplnění o nové skutečnosti, které ovlivňují hospodaření města Mimoň. Velmi důležitým aspektem při plánování je strategický a komunitní plán města, dále územní plán města a plán investic a rozvoje. Aktualizace by měla probíhat minimálně jednou ročně, a to po schválení rozpočtu na aktuální rok a v následujícím roce po schválení závěrečného účtu.

Tabulka 24: Rozpočtový výhled pro období 2013 – 2016 v tis. Kč

FINANCOVÁNÍ	návrh na r. 2013	návrh na r. 2014	návrh na r. 2015	návrh na r. 2016
Krátkodobé přijaté půjčky				
Uhrazené splátky krátkodobě přijatých půjček				
Změna stavu krátkodobých účtů	925	2639	-422	-564
Aktivní krátkodobé operace řízení likvidity				
Aktivní krátkodobé operace řízení likvidity				
Dlouhodobé přijaté půjčky				
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	-6708	-6049	-3988	-3846
Nepřevedené částky vyrovnávající schodek (kontokorent)	1000	-1000	0	0
Financování celkem	-4783	-4410	-4410	-4410
Příjmy celkem	5983	5610	5610	5610
Výdaje celkem	1200	1200	1200	1200
Saldo příjmů a výdajů	4783	4410	4410	4410

Zůstatek finančních prostředků k 31.12	20992	18353	18775	19339
---	--------------	--------------	--------------	--------------

Rekapitulace příjmů	návrh na r. 2013	návrh na r. 2014	návrh na r. 2015	návrh na r. 2016
Daňové příjmy celkem	10	10	10	10
Nedaňové příjmy celkem	280	0	0	0
Kapitálové příjmy celkem	0	0	0	0
Dotace neinvestiční	5593	5500	5500	5500
Dotace kapitálové	100	100	100	100
Dotace celkem	5693	5600	5600	5600
Příjmy celkem	5983	5610	5610	5610

Rekapitulace výdajů	návrh na r. 2013	návrh na r. 2014	návrh na r. 2015	návrh na r. 2016
Běžné výdaje	1200	1200	1200	1200
Kapitálové výdaje	0	0	0	0
Výdaje celkem	1200	1200	1200	1200

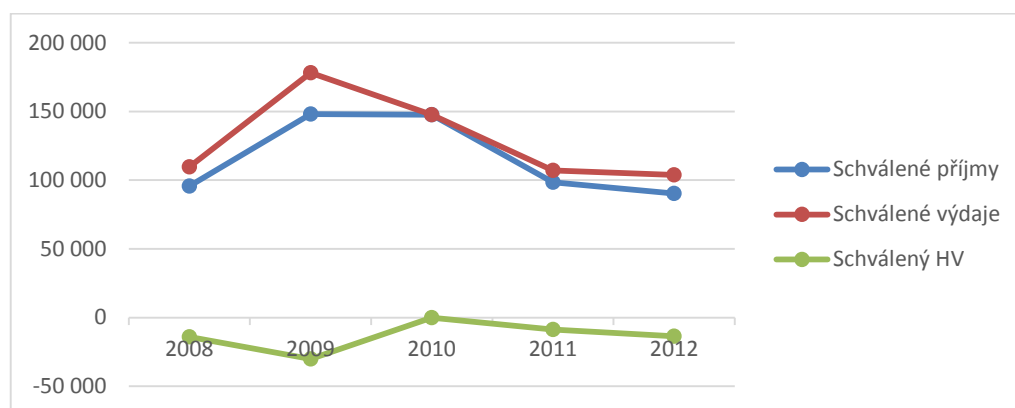
Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

5 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A DOPORUČENÍ

5.1 Plnění rozpočtů 2008 - 2012

V této kapitole jsou porovnány a zhodnoceny schválené příjmy a výdaje za sledované období a očekávaný hospodářský výsledek, který byl schválen v jednotlivých letech. V níže uvedených grafech jsou zobrazeny vývoje schválených, upravených a skutečných příjmů a výdajů a jejich skutečné plnění oproti upravovaným příjmům a výdajům v průběhu roku.

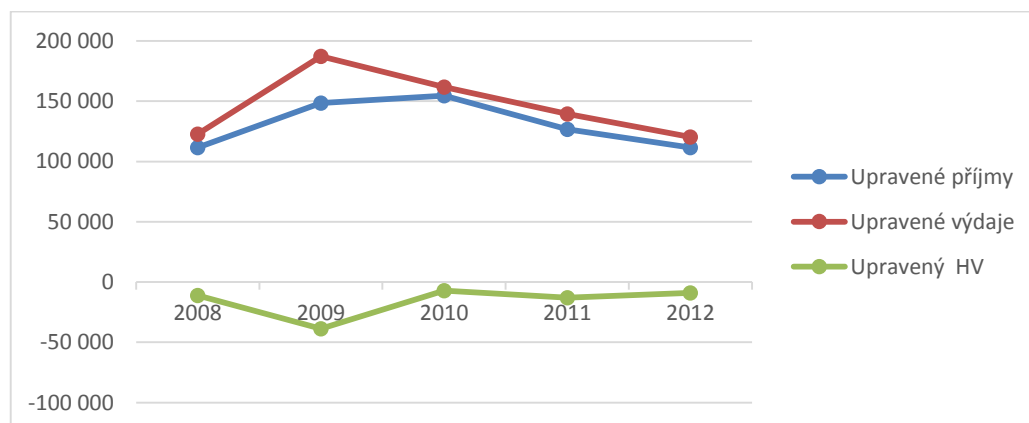
Obrázek 23: Schválený rozpočet 2008 – 2012 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

Z grafu schváleného rozpočtu vyplývá, že všechny rozpočty mimo roku 2010 byly schváleny jako schodkové. Na druhé straně je nutné konstatovat, že v jednotlivých letech mají schválené příjmy i výdaje klesající tendenci.

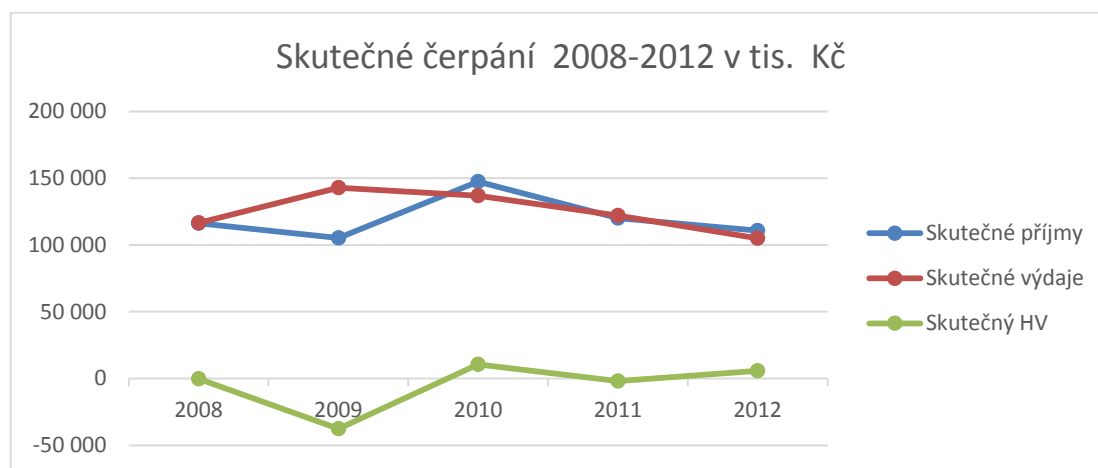
Obrázek 24: Upravený rozpočet v letech 2008 – 2012 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

I v upraveném rozpočtu byly ve všech sledovaných letech příjmy nižší než výdaje. Největší schodek byl schválen v roce 2009, kdy činil 38 860 tis. Kč. Na krytí schodku byly použity prostředky uspořené z minulých let, zejména z prodeje podílu v obchodní společnosti.

Obrázek 25: Skutečné čerpání v letech 2008 – 2012 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Závěrečných účtů města Mimoň

V roce 2008 se téměř podařilo dosáhnout vyrovnaného rozpočtu, schodek činil pouze 349 tis. Kč. V roce 2009 hospodařilo město se schodkem 37 613 tis. Kč, v roce 2010 skončilo s přebytkem 10 540 tis. Kč, rok 2011 byl opět se záporným výsledkem ve výši 1 983 tis. Kč a v roce 2012 bylo hospodaření města zase přebytkové ve výši 5 752 tis. Kč.

Ve sledovaném období docházelo ke snižování výdajů i příjmů. Důvodem snižování příjmů byl nižší výběr daňových příjmů, které každoročně tvoří podstatnou část celkových příjmů. Další faktor, ovlivňující daňové příjmy, byla změna výběru správních a místních poplatků z provozování výherních hracích přístrojů.

V období 2008 – 2012 měly nejmenší podíl na příjmech kapitálové příjmy. Jejich podíl se pohybuje okolo 2 % na celkových příjmech. Pro rok 2008 byl schválen rozpočet příjmů ve výši 95 565 tis. Kč. V průběhu roku byly provedeny úpravy a příjmy dosáhly výše 111 457 tis. Kč. Skutečně vybrané příjmy činily 116 248 tis. Kč, což je plnění ve výši 104,30 % upraveného rozpočtu. V roce 2009 byl rozpočet příjmů schválen v celkové výši 148 179 tis. Kč a poté upraven na 148 508 tis. Kč. Ve skutečnosti však město zaznamenalo propad příjmů na 70,87 %, v absolutním vyjádření 105 252 tis. Kč. Rok 2010 přinesl

nadprůměrné příjmy v celkové výši 147 453 tis. Kč. Schváleny byly příjmy ve výši 147 567 tis. Kč, poté upraveny na 154 552 tis. Kč. Procentuální plnění činilo 95,41 %. Důvodem k nárůstu vybraných příjmů byly dotace investiční i neinvestiční. Jednalo se zejména o dotace na výkon státní správy a na uskutečněné investiční akce „Regenerace zeleně“ a „Snížení energetické náročnosti budovy ZŠ Letná“. Rok 2011 přinesl opět propad schválených příjmů na částku 98 519 tis. Kč. Po několika provedených úpravách dosáhl částky 126 621 tis. Kč. Skutečné příjmy činily 120 058 tis. Kč. Plnění dosáhlo 94,82 %. V roce 2012 poklesly příjmy o téměř 10 mil. Kč. Zastupitelstvo schválilo rozpočet příjmů ve výši 90 232 tis. Kč, poté byly upraveny na 111 447 tis. Kč. Jejich skutečná výše dosáhla 110 810 tis. Kč. V tomto období byl rozpočet příjmů plněn na téměř 100 %.

Dále byly srovnány výdaje města Mimoň za sledované období. Celkové výdaje v roce 2008 byly schváleny ve výši 109 618 tis. Kč, v průběhu roku došlo k navýšení na 122 609 tis. Kč a skutečně byly plněny ve výši 116 597 tis. Kč, z čeho lze konstatovat naplnění do výše 95,10 %. V roce 2009 došlo ke značnému navýšení schválených výdajů, které dosáhly částky 178 263 tis. Kč. Úpravami stouply na 187 367 tis. Kč a skutečné čerpání činilo 142 865 tis. Kč. Z uvedených údajů vyplývá, že bylo dosaženo plnění pouze ze 76,25 % upravených výdajů. Rok 2010 zaznamenaly schválené výdaje snížení oproti předchozímu období o 6 mil. Kč. Schváleno bylo 145 567 tis. Kč, což bylo upraveno na 161 830 tis. Kč. V celkovém čerpání výdajů bylo dosaženo 136 913 tis. Kč, tedy 84,60 %. Další pokles nastal v roce 2011, kdy byly schváleny výdaje ve výši 107 120 tis. Kč. Pozdější úpravy znamenaly navýšení na 139 563 tis. Kč. Skutečnost se však i v tomto období ke konci roku odlišovala, neboť výdaje dosáhly 122 041 tis. Kč, v procentuálním vyjádření 87,45 %. V posledním sledovaném roce schválilo město výdaje ve výši 103 733 tis. Kč. Několika změnami došlo k navýšení na 120 426 tis. Kč. Na konci období bylo zjištěno, že výdaje dosáhly plnění ve výši 87,24 %, což v absolutní hodnotě činí výdaje ve výši 105 058 tis. Kč.

5.2 Shrnutí

Srovnáním schválených příjmů a výdajů proti skutečně dosaženým příjmům a výdajům v jednotlivých letech můžeme porovnat plnění rozpočtů ve sledovaném období. Z provedených analýz je patrné, že v posledních dvou sledovaných letech došlo k poklesu

příjmů, zejména v oblasti dotací. Ostatní oblasti příjmů se pohybovaly okolo svého průměru. V důsledku snahy o sestavení vyrovnaných rozpočtů docházelo ke snižování plánovaných výdajů. Tento trend není z hlediska rozvoje města příznivý, avšak vzhledem k celorepublikovému dění ani překvapivý. Město vyvíjelo snahu uspořít v oblasti běžných výdajů, což se projevilo hlavně u oprav a údržby komunikací a bytových a nebytových prostor. V letech 2011 a 2012 došlo k poklesu i v kapitolách bezpečnost a veřejný pořádek a požární ochrana. Snižování výdajů v těchto oblastech nemohu jako občan Mimoně hodnotit pozitivně. Naopak kladně posuzuji úspory v kapitole činnost místní správy. Domnívám se však, že v této oblasti je možné provést další snížení, zejména ve mzdových položkách. Počet úředníků na městském úřadu se stále navyšuje, jejich pracovní náplně zahrnují více oblastí a občan se tak stává otrokem byrokratického konání. Myslím si, že vydáváním různých směrnic a vnitřních předpisů se komunikace mezi jednotlivými úředníky komplikuje, což přináší nejen větší finanční náklady, ale také nepřehlednost ve spravovaných agendách. Neustále přesouvání kompetencí z jednoho pracovníka na druhého vede pouze k nutnosti absolvování nových vzdělávacích programů, což také navyšuje výdaje. Jako další problém se mi jeví proces sestavování, schvalování a dále upravování rozpočtu. Toto vidím jako největší problém, neboť upravený rozpočet je v některých letech velmi odlišný od skutečnosti. Vzhledem k tomu, že město zaznamenává ve svém účetnictví čerpání výdajů a plnění příjmů na základě příchozích a odchozích plateb na běžném účtu, je úprava rozpočtu snadnou záležitostí. Mimo toho je každý rok schváleno zastupitelstvem postoupení kompetencí v oblasti úprav rozpočtu v posledních dnech roku radě města.

Pozitivním trendem bylo stále klesající zadlužení Mimoně a snaha o snížení skutečných výdajů oproti schváleným, či na základě rozpočtových opatření, upraveným. Důsledkem snahy o tzv. „škrcení“ výdajů je vyrovnané skutečné čerpání příjmů a výdajů. Na rozdíl od běžných výdajů, má město v oblasti kapitálových výdajů velký manévrovací prostor. Výdaje na investiční akce by měly vycházet ze schváleného „Strategického plánu“ a „Plánu rozvoje města“ a v neposlední řadě i ze schváleného rozpočtového výhledu. Dle mého názoru se toto ve městě Mimoně daří, a proto bych doporučovala v tomto trendu i nadále pokračovat.

6 ZÁVĚR

Ve své diplomové práci s názvem „Municipální financování a rozpočet“ jsem se zabývala analýzou jednotlivých příjmů a výdajů města Mimoně v letech 2008 – 2012. Cílem předkládané práce bylo analyzovat a zhodnotit hospodaření a financování územně samosprávného celku a následně navrhnout případná doporučení. Jednalo se o město Mimoně. Aby bylo možné cíle dosáhnout, bylo nutné prostudovat teoretická východiska týkající se zvoleného tématu. V práci byly využity informace získané z odborné literatury.

Dílčím cílem bylo v teoretické části vysvětlit některé pojmy z oblasti územně samosprávných celků, jejich vzniku, působnosti, orgánů a financování. Dále jsem se zaměřila na oblast rozpočtu. Popisuji průběh procesu schvalování, dále členění příjmů a výdajů z hlediska rozpočtové skladby.

V praktické části jsem se zaměřila na analýzu jednotlivých složek příjmů a výdajů. K provedení analýzy byly použity metody řetězových a bazických indexů, které měli pomoci k lepšímu pochopení problematiky. Pro přehlednost údajů byly zpracovány tabulky a grafy, které zobrazují jak celkové složky rozpočtu, tak dílčí části příjmů a výdajů, aby bylo zajištěno dostatečné srovnání. Plnění rozpočtů bylo vyjádřeno jak v absolutních číslech, tak také v procentech. Údaje byly čerpány z účetních výkazů, výročních zpráv a závěrečného účtu města. Sledovaným obdobím byly roky 2008 až 2012. Z uvedených analýz byly zjištěny následující závěry:

Porovnáním příjmů a výdajů bylo zjištěno, že město hospodařilo v letech 2008, 2009 a 2011 se schodkovým rozpočtem a v letech 2010 a 2012 s přebytkem. Hospodaření města je tedy možné označit za efektivní, a to vzhledem k zůstatku finančních prostředků na konci sledovaného období. Identifikace problémů v činnosti a hospodaření města, které nakládá s peněžními prostředky získanými jak vlastní činností, tak ze státního rozpočtu, je obtížná. Nedostatky v hospodaření nebyly odhaleny ani pravidelně prováděnými kontrolami. Přesto jsem si dovolila uvést několik vlastních postřehů.

Byla ověřena hypotéza, že efektivní hospodaření je umožněno pouze při dostatečné výši daňových příjmů a dotací ze státního rozpočtu. Tuto oblast může město ovlivnit pouze částečně, zejména stanovením koeficientu pro daň z nemovitosti, která je v celé své výši příjmem města. Pomocí obecně závazných vyhlášek může město regulovat a stanovovat také výši místních poplatků, které jsou také součástí daňových příjmů. Jedná se zejména o poplatky za provozovaný výherní hrací přístroj, neboť tyto příjmy mají nezanedbatelný vliv na plnění daňových příjmů. Ostatní daňové oblasti jsou závislé na rozhodnutích vlády a vydaných legislativních předpisech. Identifikace drobných problémů v činnosti a hospodaření a včasný návrh na doporučené zlepšení pomáhá předcházet pozdějších výkyvům v hospodaření města.

Nejdůležitější oblastí příjmů jsou pro Místo příjmy daňové, které tvoří téměř 50% celkových příjmů. V posledních třech sledovaných letech vykazuje tato příjmová složka vzrůstající trend, který souvisí se zvyšováním sazby DPH a omezováním daňových úlev. Nedaňové příjmy se na celkových příjmech podílejí průměrně 22 %. Jsou tvořeny převážně poplatky za sběr a svoz komunálního odpadu a příjmy z vybraného nájemného.

Výdaje města se skládají z běžných (neinvestičních) a kapitálových (investičních) výdajů. Běžné zajišťují pravidelný provoz města a v průběhu let se významně nemění. Změny se většinou odvíjí od politiky vlády v naší republice. V posledních letech však dochází k poklesu běžných výdajů. Kapitálové výdaje by měly být schvalovány v souladu s vydanými dokumenty města. Jde zejména o strategický plán a plán rozvoje města. Výdaje na uskutečňované investiční akce tvoří více než 20% celkových výdajů a patří mezi tzv. neopakovatelné a plánovatelné.

Z výše uvedených výdajů vyplývá, že výše investičních výdajů závisí na prioritách zastupitelstva města a poskytují tak voleným orgánům značný manévrovací prostor pro plnění svých předvolebních slibů. Jejich výše je také ovlivněna výší vybraných daní a úspěšností v podávání žádostí o dotace z různých dotačních titulů. V této oblasti by mělo město stále rozvíjet a uskutečňovat své možnosti.

Město se snaží postupně snižovat své zadlužení. V roce 2012 dosahuje ukazatel dluhové služby 10,95 %.

Vzhledem k současné ekonomické situaci není schvalování rozpočtu města jednoduché. Zastupitelstvo navrhuje rozpočet co nejúsporněji. Další snižování výdajů by však znamenalo omezení kvality poskytovaných služeb ve městě. Celková výše příjmů

a výdajů města Mimoň byla ve sledovaném období shledána jako uspokojivá, jelikož poskytuje svým občanům dostatek veřejných statků a služeb a se svěřenými prostředky je hospodařeno ke spokojenosti větší části občanů.

Domnívám se, že cíl, který jsem si stanovila v úvodu mé diplomové práce se mi podařilo splnit, neboť jsem na základě provedených analýz určila příčiny změn jednotlivých položek rozpočtu, a věřím, že po přečtení mé práce se dokážou v oblasti rozpočtu města orientovat i ti, kteří nejsou s městem Mimoň úzce spjati.

Věřím, že i má doporučení budou určitým přínosem nejen pro vedení města, ale i pro zaměstnance místní samosprávy. Všichni si musíme uvědomit, že představitelé města hospodaří s finančními prostředky, které jim jsou svěřovány občany daného územně samosprávného celku, a proto mají právo na pravidelnou a včasnou informovanost o stavu financí svého města.

7 SEZNAM LITERATURY

Použitá literatura:

GRUBER, Jonathan, *Public Finance and Public Policy*, New York: Worth Publishers, 2007, 756 s., ISBN 978-80-7380-086-4

KAŠPÁRKOVÁ, Jana, LORENC, Jiří, *Rozpočtová skladba a účetnictví 2013 pro územní samosprávné celky*, Polešovice: M Lordy, s.r.o., 2013, 512 s., ISBN 978-80-260-4276-1

KUBÍČKOVÁ, Dan , OTRUSINOVÁ, Milana, *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*, 1. vydání, Praha: C.H.Beck, 2011, 178 s., ISBN 978-80-7400-342-4

MÁČE, Miroslav, *Účetnictví a finanční řízení*, Praha: Grada Publishing, a.s., 2013, 552 s., ISBN 978-80-247-4574-9

MARKOVÁ, Hana, *Finance obcí, měst a krajů*, Praha: Nakladatelství ORAC, 2000, s.r.o., 190 s., ISBN 978-80-86199-23-1

PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, 588 s., ISBN 978-80-7357-614-1

PEKOVÁ, Jitka, *Veřejné finance, úvod do problematiky* 4. vydání, Praha: ASPI, a.s., 2008, 580 s., ISBN 978-80-7357-358-4

PROKŮPKOVÁ, Danuše, MORÁVEK, Zdeněk, MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, *Příspěvkové organizace 2012-2013*, Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2012, 344 s., ISBN 978-80-7357-626-4

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, *Financování měst, obcí a regionů*, 1.vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2007, 280 s., ISBN 978-80-247-2097-5

ŽEHROVÁ, Jana, PFEIFEROVÁ, Dana, *Finance municipalit 2. vydání.*, Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2010, 166 s., ISBN 978-80-213-2024-6

Zákonné normy, vyhlášky a předpisy:

Vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů
Vyhláška MF ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 1/1993, Ústava České republiky
Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Internetové odkazy.

Ministerstvo financí ČR. *Zadluženost územních rozpočtů v roce 2012* [online]. 15. 4. 2013 [cit. 2014-05-01]. Vývoj celkového dluhu územních rozpočtů v roce 2012. Dostupné z www: <<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2013/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-2012-11641>>

Svaz měst a obcí České republiky. *Předpokládané daňové výnosy obce v roce 2014* [online]. 17.12.2013 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z www: <<http://www.smocr.cz/kalkulacka-rud/>>

Český statistický úřad. Databáze demografických údajů za obce ČR [online]. 2013 [cit. 2013-12-26]. Územní změny, počty obyvatel, narození, zemřelí, stěhování (1971-2012) <http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm>

Město Mimoň. *Město* [online]. 2008 [cit. 2013-12-26]. Základní informace o městě. Dostupné z www: <<http://www.mestomimon.cz/zakladni-informace.html>>

Město Mimoň. *Město* [online]. 2008 [cit. 2013-12-26]. Historie města. Dostupné z www: <<http://www.mestomimon.cz/historie.html>>

Město Mimoň. *Město* [online]. 2008 [cit. 2013-12-26]. Organizace zřizované městem. Dostupné z www: <<http://www.mestomimon.cz/prispevkove-organizace-mesta.html>>

Město Mimoň. *Městská policie* [online]. 2008 [cit. 2013-12-26]. Městská policie Mimoň Dostupné z www: <<http://www.mestomimon.cz/mestska-policie.html>>

Zdroje Městský úřad Mimoň

Vyhláška č. 1/2012 poplatky za výherní hrací automaty
Obecně závazná vyhláška č. 1/2013 o poplatku za komunální odpad
Organizační řád MěÚ Mimoň
Rozpočet města Mimoň 2008
Rozpočet města Mimoň 2009
Rozpočet města Mimoň 2010
Rozpočet města Mimoň 2011
Rozpočet města Mimoň 2012
Výroční zpráva Městského úřadu v Mimoně 2008
Výroční zpráva Městského úřadu v Mimoně 2009
Výroční zpráva Městského úřadu v Mimoně 2010
Výroční zpráva Městského úřadu v Mimoně 2011
Výroční zpráva Městského úřadu v Mimoně 2012
Závěrečný účet města Mimoň 2008
Závěrečný účet města Mimoň 2009
Závěrečný účet města Mimoň 2010
Závěrečný účet města Mimoň 2011
Závěrečný účet města Mimoň 2012
Program rozvoje města
Akční plán města 2009 – 2011
Komunitní plán města Mimoně 2008 - 2013

8 PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Podrobné čerpání výdajů města za období 2008 - 2012
Příloha č. 2 Rozpočet města Mimoň rok 2012

Příloha č.1 – Čerpání běžných výdajů v tis. Kč za období 2008 -2012

(upraveno autorkou DP)

Paragraf dle rozpočtové skladby	2008	2009	2010	2011	2012
Ozdrav.hosp. zvířat, polních plodin	115	108	135	98	92
Správa v lesním hospodářství	0	0	0	6	0
Úspora energie a obnovitelné zdroje	0	0	31	0	0
Vnitřní obchod	83	88	103	149	36
Cestovní ruch - Infocentrum	488	507	359	292	254
Silnice	6064	5486	5466	6687	4785
Provoz veřejné silniční dopravy	603	668	810	797	796
Pitná voda	0	801	286	100	135
Odvádění a čištění odpadních vod	24	0	0	0	0
Vodní díla v zemědělské krajině	179	230	207	309	327
Meteorologie	0	0	0	0	0
Základní školy	7737	8521	9590	11691	12008
Speciální základní školy	1381	1400	1020	470	0
Gymnázia	0	0	0	165	150
Základní umělecké školy	450	468	999	600	567
Film. tvorba, distribuce, kina	1572	1553	2007	2144	2681
Činnosti knihovnické	1708	1731	1690	1817	1816
Činnost muzeí a galerií	0	0	753	1942	2816
Ostatní záležitosti kultury	546	224	474	311	369
Zachování a obnova kulturních památek	108	323	547	880	374
Pořízení, zachování a obnova hodnot míst. kult	207	78	17	20	25
Rozhlas a televize	577	600	700	700	604
Ost. zálež. sdělovacích prostředků	204	219	223	208	235
Ostatní záležitosti kultury, církví	89	383	356	418	431
Ostatní tělovýchovná činnost	0	0	1070	1419	750
Využití volného času dětí a mládeže	440	480	558	550	600
Ostatní zájmová činnost a rekreace	1230	1200	450	420	397
Ostatní speciální zdravotnická péče	0	0	95	0	0
Bytové hospodářství	16513	14540	12418	13515	12405
Nebytové hospodářství	1959	1899	2037	1631	2481
Sběr a svoz komunálních odpadů	3141	3969	3884	4069	3952
Protierozní, protilavinová a protipožární och	975	18	100	190	506

Péče o vzhled a veřejnou zeleň	3213	3883	12714	4900	4695
Příspěvek na živobytí	5080	5455	5983	8364	0
Doplatek na bydlení	975	958	849	840	0
Mimořádná okamžitá pomoc	268	271	2059	429	0
Příspěvek na zvláštní pomůcky	16	19	10	17	0
Příspěvek na úpravu a provoz bezbariérového bytu	0	5	5	5	0
Veřejně prospěšné práce	809	729	1209	1063	1063
Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	0	0	3	0	20
Sociální péče a pomoc přistěh. a vybraným etnikům	60	0	0	0	0
Ost. soc. péče a pomoc ostatním skup. obyvatelstva	210	17	38	13	41
Osobní asist., peč. služba a podpora samost. bydlení	1300	900	1618	900	1900
Domov důchodců	506	6	0	0	0
Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče	0	0	0	10	0
Ost.správa v obl.hosp.opatření pro krizové stavy	0	0	1067	21	4
Bezpečnost a veřejný pořádek	3347	3316	3315	2424	2910
Požární ochrana – dobrovolná část	1136	1056	1051	854	865
Zastupitelstva obcí	1778	2214	1995	1937	1947
Volby do poslanecké sněmovny	0	0	144	0	0
Volby do zastupitelstev ÚSC	229	0	165	6	145
Volby do Evropského parlamentu	0	143	0	0	0
Ostatní všeobecná vnitřní správa j.n.	0	0	0	8	0
Činnost místní správy	15669	17551	18320	16488	15003
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	632	964	1122	1001	931
Pojištění funkčně nespecifikované	0	0	0	0	413
Ostatní finanční operace	-1055	1184	-592	-408	2149
Finanční vypořádání minulých let	1108	0	0	185	382
Ostatní činnosti jinde nezařazené	0	0	0	0	60
Běžné výdaje celkem	88750	89991	103268	96446	86063

Příloha č.2 – Rozpočet města na rok 2012 v tis. Kč

Město Mimoň
Rozpočet na rok 2012

FINANCOVÁNÍ		rozpočet na r. 2012 v tis. Kč
Položka		
8113	Krátkodobé přijaté půjčky	
8114	Uhrazené splátky krátkodobě přijatých půjček	
8115	Změna stavu krátkodobých účtů hrazení schodku příjmy z minulých let	21071
8117	Aktivní krátkodobé operace řízení likvidity	
8118	Aktivní krátkodobé operace řízení likvidity	
8123	Dlouhodobé přijaté půjčky	0
8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	-7570
Financování celkem		13501
	Příjmy celkem	90232
	Výdaje celkem	103733
Saldo příjmů a výdajů		-13501

Zůstatek finančních prostředků k 31.12.2012	3593
--	-------------

Rekapitulace příjmů	rozpočet na r. 2012 v tis. Kč
Daňové příjmy celkem	50453
Nedaňové příjmy celkem	26676
Kapitálové příjmy celkem	4100
Dotace neinvestiční	9003
Dotace kapitálové	0
Dotace celkem	9003
Příjmy celkem	90232

Rekapitulace výdajů	rozpočet na r. 2012 v tis. Kč
----------------------------	--

Běžné výdaje	89391
Kapitálové výdaje	14342
Výdaje celkem	103733

OdPa	Pol	Třída 1 - daňové příjmy	rozpočet na r. 2012 v tis. Kč
	1111	Daň z příjmů FO	9714
	1112	Daň z příjmů FO ze SVČ	398
	1113	Daň z příjmů FO z kapit.výnosů	902
	1121	Daň z příjmů právnických osob	9724
	1122	Daň z příjmů PO za obce	2200
	1211	Daň z přidané hodnoty	22415
	1332	Poplatky za znečišťování ovzduší	0
	1334	Odvody za odnětí půdy ze zemědělského PF	50
	1335	Poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa	0
	1337	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	0
	1341	Poplatek ze psů	140
	1343	Poplatek za užívání veřejného prostranství	120
	1344	Poplatek ze vstupného	0
	1345	Poplatek z ubytovací kapacity	15
	1347	Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	575
	1351	Odvod výtěžku z provozování loterií	900
	1361	Správní poplatky	800
	1511	Daň z nemovitosti	2500
Daňové příjmy celkem			50453

OdPa	Pol	Třída 2 - Nedaňové příjmy	rozpočet na r. 2012 v tis. Kč
	2412	Splátky půjček od podnik subjektů	1602
	2420	Splátky od veřejně prosp.spol. a podob.subj.	269
	2460	Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	509
1039		Ostatní záležitosti lesního hospodářství	1
2119		Ostatní záležitosti těž.průmyslu a energetiky	30
2141		Vnitřní obchod	30
2143		Cestovní ruch	60
2169		Ostatní správa v prům, obch a službách	0
3113		Základní školy ZŠaMŠ Pod Ralskem	525
3313		Film. tvorba, distrib, kina	750
3314		Činnosti knihovnické	30
3315		Činnost muzeí a galerií	0
3319		Ostatní záležitosti kultury	5
3349		Ostatní záležitosti sdělovacích prostředků	100
3429		Ostatní zájmová činnost a rekreace	0

3612		Bytové hospodářství	15280
3613		Nebytové hospodářství	2600
3632		Pohřebnictví	140
3639		Komunální služby a územní rozvoj	240
3722		Sběr a svoz komunálních odpadů	3865
3769		Ostatní správa v ochraně životního prostředí	0
4171		Příspěvek na živobytí	0
4179		Ostatní dávky sociální pomoci	0
4181		Příspěvek při péči o osobu blízkou	0
4351		Osobní asist.,peč.služba a podpora samost.byd.	0
5272		Činnost org. kriz.řízení na územ.úrovni	0
5311		Bezpečnost a veřejný pořádek	300
5512		Požární ochrana	0
6171		Činnost místní správy	40
6310		Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	300
6399		Ostatní nedaňové příjmy j.n.	0
6404		Finanční vypořádání minulých let	0
6409		Ostatní činnosti j. n.	0
Nedaňové příjmy celkem			26676

OdPa	Pol	Třída 3 - Kapitálové příjmy	rozpočet na r. 2012 v tis. Kč
3639	3111	Příjmy z prodeje pozemků	3000
3639	3112	Příjmy z prodeje nemovitostí	1100
3639	3113	Příjmy z prodeje ost.hmot. dlouh.majetku	0
5311	3113	Příjmy z prodeje ost.hmot. dlouh.majetku	0
5512	3113	Příjmy z prodeje ost.hmot. dlouh.majetku	0
Kapitálové příjmy celkem			4100

OdPa	Pol	Třída 4 - Dotace	rozpočet na r. 2012 v tis. Kč
	4112	Neinvestiční transf. ze SR	7666
	4116	Ostatní neinvestiční transfery ze státního rozpočtu	72
	4121	Neinvestiční přijaté transfery od obcí	1265
	4129	Ostatní neinv. přijaté transfery od rozpočů územní úrovně	0
	4152	Neinv. přijaté transfery od mezinár. institucí	0
Neinvestiční přijaté dotace			9003
	4222	Investiční přijaté transfery od krajů	0
	4229	Ostatní investiční přijaté transf. od rozp. územ.úrov.	0
	4232	invest přij dotace od mezinár institucí	0
Kapitálové dotace			0
Dotace celkem			9003

Příjmy celkem	90232
----------------------	--------------

Rozpočet běžných výdajů na r. 2012

OdPa	Třída 5 - Běžné výdaje	rozpočet na r. 2012 v tis. Kč
1014	Ozdrav.hosp. zvířat a polních plodin	115
1070	Rybářství	2
2141	Vnitřní obchod - veřejné záchody	140
2143	Cestovní ruch - Infocentrum	319
2212	Silnice	5650
2221	Provoz veřejné silniční dopravy	800
2310	Pitná voda	250
2341	Vodní díla v zemědělské krajině	360
2542	Meteorologie	2
3113	Základní školy	9841
3121	Gymnázia	150
3231	Základní umělecké školy	550
3313	Film. tvorba, distribuce, kina a shrom. audio archiv	3824
3314	Činnosti knihovnické	1890
3315	Činnost muzeí a galerií	2928
3319	Ostatní záležitosti kultury	319
3322	Zachování a obnova kulturních památek	530
3326	Požíz., zachov. a obn. hodnot míst. kult., nár. a hist. povědomí	25
3341	Rozhlas a televize	633
3349	Ost. zálež. sdělovacích prostředků	225
3399	Ostatní záležitosti kultury, církví a sděl. prostředků	457
3419	Ostatní tělovýchovná činnost	750
3421	Využití volného času dětí a mládeže	550
3429	Ostatní zájmová činnost a rekreace	450
3612	Bytové hospodářství	13485
3613	Nebytové hospodářství	2570
3631	Veřejné osvětlení	2395
3632	Pohřebnictví	404
3635	Územní plánování	50
3639	Komunální služby a územní rozvoj	892
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	4233
3744	Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana	550
3745	Péče o vzhled a veřejnou zeleň	4654
4222	Veřejně prospěšné práce	421
4349	Ost. soc. péče a pomoc ostatním skup. obyvatelstva	50

4351	Osobní asist., peč. služba a podpora samost. bydlení	1400
5269	Ost.správa v obl.hosp.opatření pro krizové stavy	70
5311	Bezpečnost a veřejný pořádek	3023
5512	Požární ochrana – dobrovolná část	768
6112	Zastupitelstva obcí	2115
6171	Činnost místní správy	16218
6310	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	1650
6320	Pojištění funkčně nespecifikované	500
6399	Ostatní finanční operace	2700
6402	Finanční vypořádání minulých let	383
6409	Ostatní činnosti jinde nezařazené	100
	Běžné výdaje celkem	89391

Rožpočet kapitálových výdajů na r. 2012

OdPa	Třída 6 - Kapitálové výdaje	rožpočet na r. 2012 v tis. Kč
2212	Regenerace panelového sídliště - projektová dokumentace I. etapa	210
2212	Humanizace Nádražní	200
2212	Chodník Sídlíště Letné - Sídlíště Pod Ralskem	400
2212	Humanizace ulic Husova Pražská	3000
2212	Rekonstrukce komunikace Jiráskova	850
2219	Parkovací automaty marně vynaložené náklady	125
2219	Cyklostezka - zámecký most potoční asf kryt. Potoční	200
2219	Cyklostezka - Noviny	1800
3113	Venkovní sportoviště ZŠ Ralsko	1200
3113	Splátka úvěru tepelná čerpadla	104
3113	Venkovní sportoviště ZŠ Ralsko	2500
3315	Projekt Atraktivita CR v Mimoni - Kamerový systém	68
3319	Připojení na odběrné místo na nám. 1. máje - 2. část	15
3419	Finanční výpomoc TJ Jiskra	550
3421	DDM	85
3612	Dům Okrouhlická	55
3631	Rozšíření VO u Hřebčína	200
3639	Nákup pozemků a nemovitostí	600
3639	Věcná břemena	10
3639	Bytová zástavba u Mitexu	100
3745	Plastika okružní křižovatka Kozinovo nám	50
3745	zimní zakrytí fontány	60
3745	Nákup sekačky	360
3745	Dětské hřiště MŠ Eliášova II. etapa	1000
3745	Dětské hřiště u MŠ Letná	400
5512	Podvalník a motor na člun	100
6171	Rekonstrukce dvora MěÚ - projektová dokumentace	100

	Celkem	14342
--	---------------	--------------